

31. SEJA KOS SOZD ISKRA

0 minulem delu

V ponedeljek, 8. t.m. je bila v poslovni stolnici Iskre v Ljubljani tretja seja Predsedstva Koordinacijskega odbora sindikata SOZD Iskre, ki je — sicer v samo treh točkah — vendar obravnavala izredno pomembna vprašanja našega jutrišnjega dne.

V prvi točki so obravnavali Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD na podlagi minulega dela v SOZD Iskra — osnutek III. Ugotovili so, da obravnava poteka po vseh TOZD Iskre, nekatere delovne organizacije pa so pripombe zbrale že na ravni DO. Glede na to, da imajo v posameznih delovnih organizacijah Iskre minulo delo obračunavano doslej na različne načine — ponekod le 12% na delovno dobo, drugod še dodatek na stalnost 5% — so ugotovili, da predlagani način za vse DO Iskre ne ustreza.

Zato so predlagali, naj Projektni svet pregleda izračune po posameznih DO, in pripravi ustrezne predloge za izračun minulega dela za vse delovne organizacije SOZD Iskra. Vsekakor pa mora biti osnutek Sa S izdelan tako, da delavcev ne bo postavljaj v slabši položaj od sedanjega. Menili so se, da je dosedanjí potek obravnave pokazal, da je predloženi tretji osnutek tega samoupravnega sporazuma kvaliteten, je pa tudi res, da bo terjaj obračun s pomočjo računalnika. Člani so predlagali še, naj

bi posvet za izračun po novem samoupravnem sporazumu, kakršnega je organiziral Projektni svet, izvedli še enkrat za tiste, ki se ga doslej niso mogli udeležiti.

Dalje so zahtevali, da bi bilo v okviru Iskre v zvezi s to tematiko potrebno rešiti še vprašanja vlaganj v razvoj in izobrazbo kot vlaganja v reprodukcijo. Predlagali so, naj bi ustrezno spremenili tudi zakon, da bi bila sredstva za izobraževanje in razvoj evidentirana kot investicije.

V nadaljevanju so spregovorili še o Samoupravnem sporazumu o skupnih osnovah in nekaterih izhodiščih za razporejanje čistega dohodka ter delitev sredstev za OD in skupno porabo delavcev elektrokovinske industrije. Ker v Iskri razprava še ni bila izpeljana v vseh DO so predlagali podaljšanje javne razprave. Menili so tudi, da je bila razprava slabo izpeljana, saj se nekateri občinski sindikalni sveti niso dovolj vključevali v razpravo in akcijo okrog tega samoupravnega sporazuma. Zato razprava ni potekala dovolj po regijskem načelu, četudi je bilo tako dogovorjeno. Udeleženci seje so zato sklenili, da naj projektni svet zbere vse pripombe k temu sporazumu in jih usklajene na ravni Iskre posreduje sindikatu v ponovno obravnavo. Šele tako usklajene pripombe bomo potem posredovali Skupni komisiji za samoupravni sporazum o skupnih osnovah in nekate-

rih izhodiščih za razporejanje čistega dohodka ter delitev sredstev za OD in skupno porabo delavcev elektrokovinske industrije.

Naslednja točka dnevnega reda je bila posvečena likvidnostni situaciji v DO SOZD Iskra in stanju ter problematiki plačevanja osebnih dohodkov ob novo sprejetih zakonih. Člani koordinacijskega odbora so soglašali, da bo položaj zahteval aktivnost in budnost sindikata v vseh delovnih sredinah, da ne bi prišlo do motenj pri izplačevanju osebnih dohodkov.

Zato je nujno, da sindikat tudi v tem dopustniškem času nenehno sodeluje s strokovnimi službami, ki skrbijo za likvidnostno situacijo, zato da bo lahko sprejel že preventivne in ne šele kurativne ukrepe. Ob tem so spregovorili tudi o potrebi poslovne solidarnosti, ki naj bi reševala prizadete TOZD učinkovito dolgoročno in ne samo začasno in enkratno. In v tem smislu je padla tudi ideja o potrebi po neke vrste razširjenem rezervnem skladu na ravni SOZD za te namene.

Predsedstvo je obravnavalo tudi nekatera kadrovska vprašanja, sprejelo informacijo o reševanju zapletov pri organizaciji letnih športnih iger Iskre in dneva Iskre ter o obisku predsednika republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Marjana Orožna v Iskri. Ko je obravnavalo stabilizacijska prizadevanja je predsedstvo ugotovilo, da že dlje obravnavamo organiziranje TOZD Maloobmejni promet in zahtevalo poročilo DO IC o tem vprašanju. Mak

Ogled proizvodnje v CEO.

MARJAN OROŽEN V ISKRI

Na poprečnosti ni moč vzpodbujati razvoja

V četrtek, 5. t.m. sta obiskala Iskro Pepca Kardeljeva in predsednik RSZSS Marjan Orožen s sodelavci. Najprej so si gostje v spremstvu predsednika KPO SOZD Iskra Borisa Lasiča in njegovih sodelavcev ter direktorja DO Mikroelektronika Iva Baniča ogledali našo tovarno mikroelektronike in se med ogledom soznaili z njeno proizvodnjo in seveda tudi z njeno problematiko. Od tam so se potem napotili v našo DO Center za elektrooptiko, kjer jih je sprejel direktor DO CEO Marko Štular in jim najprej razkazal proizvodnjo, nakar je sledil daljši razgovor o problemih Iskre in sedanjem gospodarskem trenutku nasploh.

Pogovorov so se poleg Marjana Orožna in Pepce Kardeljeve udeležili še sekretar RSZSS Lojze Fortuna, člana predsedstva RSZSS Drago Seliger in Miro Gošnik, sekretarka ljubljanskega mestnega sveta ZS Marina Jovančič in sekretar Republiškega odbora za proizvodnjo in predelavo kovin Dušan Romanšek.

Boris Lasič je kot prvi sogovornik najprej gostom podrobno predstavil celotno Iskro in njen trenutni položaj, za njim je Ljuba Artič spregovoril o Iskrinem izvozu in sodelovanju Iskre z drugimi sorodnimi jugoslovanskimi industrijami, medtem ko je o znanstvenotehniškem razvoju pri nas in v svetu, zlasti pa na področju elektronike, govoril Miloš Kobe. Pavle Gantar je goste

obvestil o delovanju in položaju samoupravnega dogovarjanja in sporazumevanja v SOZD Iskra, medtem ko je o strokovnih podlagah za odločanje v samoupravnih organih poročal Marjan Trojar.

Marjan Orožen je zlasti poudaril, da je vprašanje proizvodnje in nadaljnega razvoja Iskrine Mikroelektronike zlasti pa še projekta Mikroelektronika III., zelo pomembno vprašanje in še posebej podčrtal, da bo treba najti uspešno pot za uresničitev tega projekta, ki še zdaleč ni samo problem in hotenje Iskre, temveč je pomemben za celoten razvoj tako naše republike kot celotne Jugoslavije.

Ko je ob zaključku obiska predsednik RSZSS Marjan Orožen skušal povzeti in strniti razpravo in namen obiska v Iskri je dejal, da obisk ni bil samo zanimiv, temveč tudi koristen, ker je ponudil vpogled v perspektivo razvoja in kako naj se vanj vključujemo. Menil je, da sicer zelo veliko govorimo, teoretično o prestrukturiranju našega gospodarstva, v praksi pa se to spoznanje žal še s težavo prebija. Pri tem se je upravičeno vprašal, kaj storiti, da bi se v resnici začelo spreminjati naše gospodarstvo, kaj storiti, da bi se širši krog v resnici začel vsega tega v polnosti tudi zavedati. Kajti po njegovem bodo šli naprej samo tisti narodi, ki bodo spoznali pomen mikroelektronike, uvideli njen razvojni tempo, ki se vsaki dve ali tri leta popolnoma spremeni v novo kvaliteto, ki se zavedajo, kaj pomeni razvoj na podlagi lastnega znanja. Tako

(Nadaljevanje na 3. strani)

Iztekel se je prvi del projekta, ki ga za Iskro pripravlja svetovalna organizacija McKinsey

Od aprila do junija je v Iskri delovala skupina mednarodne svetovalske organizacije McKinsey. Iskra ji je zaupala nalogo, da preuči uspešnost našega delovanja, zlasti v odnosih s tujino, ter izdela svoja priporočila. Skupina strokovnjakov firme McKinsey je v sodelovanju z Iskrinimi organizacijami že pripravila poročilo ob zaključku prve faze projekta.

»Samo s tujimi očmi lahko vidimo svoje napake«, pravi kitajski pregovor. In v želji, da bi dobili o sebi nepristransko, objektivno in neodvisno podobo, se je Iskra odločila za sodelovanje v svetovno znano svetovalsko organizacijo — firmo M.Kinsey. Temeljni Iskrin cilj je, da postane svetovna firma. Kje je naše mesto med konkurenco, kje so naše prednosti in kje slabosti, kje smo ogroženi in kje nam dobro kaže, to pa so vprašanja, na katera naj bi skupaj z McKinseyevimi strokovnjaki dobili odgovor. Je že tako, da človek vidi le eno plat medalje in je bila zato odločitev o sodelovanju s firmo McKinsey več kot umestna.

Uvodni pogovori med Iskro in predstavniki McKinsey segajo v lansko

leto. Že decembra je svetovalska firma predložila gradivo z delovnim naslovom Razvoj in organizacijska zasnova za »Iskro 2000«. McKinsey je predlagal, da preuči uspešnost delovanja Iskre in izdela svoja priporočila v več fazah. Zaradi varčevanja se je Iskra odločila za določene omejitve predlaganega projekta, s tem, da je številne naloge prevzela nase. V ta namen smo v Iskri organizirali Usmerjevalno in Delovno skupino. McKinsey je za delo na projektu določil skupino, ki jo nadzira direktor McKinseyevega biroja v Düsseldorfu Slovenec dr. Peter Kraljič, v skupini pa so še doktorji Axel Eckhardt, Jürgen Schrader, Wolfgang Hüfer in magister Felix Brück. Vodja usmerjevalne skupine v Iskri je Vito

Osojnik, delovne skupine pa Mitja Tavčar.

Delovni naslov prve faze projekta je »Diagnoza stanja in predlogi glavnih smeri delovanja za večjo uspešnost in varnost Iskre.«

McKinseyeva in obe Iskrini skupini so se lotili priprav že marca in aprila, prva faza pa je dokončno stekla maja in se končala zadnje dni junija. Po uvodnih in usklajevalnih razgovorih so imeli strokovnjaki svetovalne firme v maju letos več srečanj z glavnimi direktorji določenih Iskrinih delovnih organizacij, zatem številne operativne sestanke na raznih ravneh ter pogovore s predstavniki domače tržne mreže in mreže v tujini, itd. Že koncem maja so predstavniki McKinsey in Iskre skupaj ocenili delo na projektu. Ena od ugotovitev je bila ta, da poteka projekt zadovoljivo, pa čeprav se skupine srečujejo z neurejeno poslovno informatiko v Iskri.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Zahvala delavcem DO Široka potrošnja

Delavci TOZD Elektroakustika, Sežana (bivši Sprejemniki) se javno zahvaljujemo vsem delavcem ostalih TOZD in Skupnih služb DO Široka potrošnja, ki ste nam z vso poštrevnostjo pomagali pri:

1. delnem pokrivanju izgube iz leta 1983, s posojilom iz posameznih rezervnih skladov. Izguba je nastala zaradi odpisa nekurantnih zalog materiala in ne iz poslovanja;
2. izplačilu odpravnin in regresa za dopust 1984, s tem, da ste nam odstopili enodnevni zaslužek, bodisi s solidarnostnim delom, bodisi iz sklada skupne porabe;
3. izplačilu osebnih dohodkov brez bistvenega znižanja tako, da ste 2,6% enomesečnega osebnega dohodka odstopili nam. S tem ste preprečili večje znižanje naših, že itak izredno nizkih osebnih dohodkov — povprečje je 15.900 din, ki je grozilo na osnovi novega zakona o začasni prepovedi razpolaganja s sredstvi za OD. Znižanje bo sedaj le 3,5% nasproti izplačilu prejšnjih treh mesecev. Sicer bi moral vsak vrniti povprečno 4.160,00 din.

Ob tem pa tudi mi nismo stali križem rok, saj smo v prvih šestih mesecih dosegli plan proizvodnje s 134%, izvoz pa smo povečali kar za 280%, vse nasproti enakemu obdobju lanskega leta.

Vse to smo dosegli med drugim tudi z dodatnim in udarniškim delom v proizvodnji kjer je vsak zaposlen v TOZD opravil po 16 ur dodatnega in 32 ur udarniškega dela.

Delavci TOZD Elektroakustika, Sežana

Gosta na ogledu v Mikroelektroniki.

Iztekel se je prvi del projekta, ki ga za Iskro pripravlja svetovalna organizacija McKinsey

(Nadaljevanje s 1. strani)

»Tempo dela je bil v teh dveh dobrih mesecih zelo zahteven. Strokovnjaki McKinsey so delali od 11 do 13 ur na dan, kar je v njihovi firmi običajno, mi pa smo se jim skušali prilagajati,« poudarja vodja delovne skupine Mitja Tavčar. »Naša delovna skupina jim je pripravila skoraj 900 tipkanih strani podatkov in tabel ter drugega gradiva.

Poročilo o prvi fazi projekta bo končano že v kratkem. V skladu z navadami McKinsey in njihovo osnovno filozofijo, bo poročilo sad skupnega dela strokovnjakov McKinsey in Iskre, seveda s tem, da so ga predstavniki svetovalne firme uredili na svoj način, mu dali svojo podobo, ki je zelo pregledna in sugestivna. Značilnost poročila bo tudi v tem, da bodo v njem predvsem diagrami in tabele in le četrtina bo besedilo.

Ob izteku prve faze projekta je bilo tudi več delovnih razgovorov in posvetovanj, oz. predstavitev poročila. Tako so med drugim obiskali podpredsednika slovenskega izvršnega sveta doktorja Borisa Frleca, direktor McKinseyevega biroja dr. Peter Kraljič, predsednik KPO SOZD Iskra Boris Lasič in vodja usmerjevalne skupine v projektu Vito Osojnik. Seznanili so ga s projektom, dr. Frlec pa je pozdravil Iskrino odločitev, da je zaupala svetovanje / 0 načrtovanju lastnega razvoja priznani firmi.

Eden od delovnih razgovorov je bil prve dni julija, ko so predstavniki McKinsey poročali članom KPO SOZD Iskra ter Iskrinima skupinama o opravljenem delu ter na kratko predstavili rezultate. Zaključno poročilo je skupina mednarodne svetovalne organizacije predstavila v torek, 3. julija na Brdu pri Kranju na srečanju z direktorji Iskrinih delovnih organizacij, »katerih dejavna vloga v pripravi podatkov za analizo, kot tudi pri izvajanju priporočil tega projekta, je bila in bo izjemnega pomena, kajti brez polne asistencije ti-

stih, ki jim je pravzaprav takšna analiza prvenstveno namenjena, ni pričakovati uspešnega reševanja Iskrinih problemov na tem področju,« poudarja vodja projekta in član KPO SOZD Iskra Vito Osojnik.

Predstavniki McKinsey bodo dokončno besedilo poročila izročili Iskri v najbližji prihodnosti, verjetno že prihodnji teden, znane pa so že osnovne ugotovitve, do katerih je prišla skupina uglednih tujih strokovnjakov. Osnovne ugotovitve poročila bi lahko razdelili na štiri področja. Oglejmo si jih.

POSLOVNA INFORMATIKA V ISKRI JE SLABA

Prva od omenjenih štirih skupin ugotovitev strokovnjakov McKinsey o Iskri je ta, da je naša poslovna informatika na izredno nizki ravni. Po mednarodnih merilih, se s takšno poslovno informatiko, kot jo imamo zdaj, skoraj ne moremo racionalno odločati, kar je vsekakor huda ugotovitev. McKinsey poudarja, da si mora Iskra zgraditi preprost in učinkovit sistem zajemanja poslovnih informacij preden se sploh loti kakšnega izboljševanja svojega poslovanja. Pri sedanjih ravni informacijskega sistema pogosto niti ne vemo, koliko nas nek izdelek stane in koliko zanj dobimo. Zgraditev tega poslovnega sistema ne zahteva velikih računalnikov, temveč predvsem dobro strokovno osnovo in disciplinirano izvajanje.

STRATEGIJO TRŽENJA BI MORALI KOVATI IN IZVAJATI NA RAVNI CELOTNE ISKRE

Druga takšna splošna ugotovitev svetovalcev McKinseyja je ta, da se Iskra v nastopanjih na tujih tržiščih ne obnaša najbolj gospodarno. Iskra je na domačem tržišču vpliven prodajalec, medtem ko se na svetovnem tržišču srečuje z mednarodno konkurenco.

»Dobro tržišni pomeni čimveč iztržiti«, je osnovno načelo dobre ekonomike, Iskra pa pogosto prodaja po zelo nizkih cenah, predvsem zaradi poslovne in izdelčne nezanesljivosti. Povrh vsega je v nekaterih Iskrinih izdelkih, ki jih prodajamo na tuje, več uvoženega materiala kot ga moremo uvoziti z iztrženimi devizami.

Seveda je to drugo področje strategije trženja še kako povezano s prvim, torej s slabo poslovno informatiko, ker marsikdaj ne vemo, koliko nas kaj stane. Pogosto se to dogaja zato, ker tržne strategije ne kujemo in izvajamo na ravni celotne Iskre, pač pa v okviru posameznih delovnih ali celo temeljnih organizacij.

POSLOVNA NEDISCIPLINA IN SPREMENLJIVA ZANESLJIVOST NAM ZMANJSUJETA IZTRŽEK

Tretje področje ugotovitev skupine McKinsey se nanaša na učinkovitost oziroma na urejenost delovanja v Iskri. Ugledne tuje goste je na moč presenetilo to, da draga in za težko pridobljene devize kupljena oprema obratuje v Iskri praviloma samo v eni izmeni. Očitajo nam tudi to, da te opreme ne uporabljajo po več delovnih organizacij.

Še večje denarje pa Iskra zgublja zaradi svoje dobavne nediscipline in pa spremenljive tehnične kakovosti in zanesljivosti izdelkov. Strokovnjaki McKinsey so ugotovili, da mora Iskra prodajati na tuje tudi za 20, 25 in več odstotkov ceneje, ker ne spoštuje dobavnih rokov, povrh vsega pa so izvozni izdelki še spremenljive zanesljivosti. Po njihovih ocenah izgubi zato Iskra vsako leto več milijard (novih) dinarjev čistega dohodka.

VELIKE REORGANIZACIJE NE REŠUJEJO NIČESAR BREZ VSEBINSKIH PREMikov

Prav organiziranost Iskre je bilo tisto področje, ki je v okviru projekta McKinsey sprva še najbolj zanimalo Iskrine predstavnike. Strokovnjaki svetovalske firme so to vprašanje uvrstili na četrto mesto. Poudarjajo, da je Iskra organizirana podobno kot vse sorodne in uspešne velike firme in da je zato mnogo pomembnejše, da prej, preden se lotimo kakšnih organizacijskih sprememb »počistimo« na področju informacijskega sistema, strategije trženja in učinkovitosti delovanja. McKinsey poudarja, da velike spremembe običajno prinesejo le malo, če niso vsebinsko dobro pripravljene. Menijo, da ima naša organiziranost nekaj večjih vsebinskih nepravilnosti.

Prva je po njihovem mnenju ta, da nismo dovolj jasno razmejili, kaj je dolgoročno in kaj je kratkoročno pomembno za Iskro, oziroma, kaj so temeljne odločitve, kaj pa je vsakdanja dejavnost neke organizacije. Po mnenju McKinsey (pa ne samo po njegovem), se vse preveč zapiramo v delovne in temeljne organizacije, »s takšno razporeditvijo, kakršno imate danes, pa ste,« kot poudarjajo, »v izredno konkurenčnem in viharnem mednarodnem gospodarskem okolju nedopustno ogroženi, ker se ne morete zadosti učinkovito odzivati na vse, kar se v svetu dogaja.«

McKinsey priporoča, da bi za bolj racionalno in bolj organizirano poslovanje Iskre morali razmejiti vlogo nivojev s krepitvijo operativnih pristojnosti in odgovornosti na ravni proizvodnih delovnih organizacij in z osredotočenjem strateškega odločanja na ravni SOZD.

TRŽENJE NAJ POGOJUJE ODLOČITVE O PROIZVODNIH PROGRAMIH

Značilno za McKinseyovo presojo o izbiri proizvodnih programov niso samo tehnološka merila, pač pa predvsem to, s kakšnim uspehom je moč izdelek prodati. Vse skupaj se torej začne in konča — trdo in neizprosno — pri zelo enostavni ekonomiki...

Prva faza projekta McKinsey je torej končana. V pripravi je zdaj slovensko gradivo za predstavitev poročila. Prva faza, katere glavni namen je bil ugotoviti dejansko stanje v Iskri, sama po sebi ne bi imela posebnega pomena, če je zdaj ne bi nadaljevali. Odločitev o začetku druge faze bo znana že v kratkem, najverjetneje pa bo obsegala reševanje poslovne informatike, strategije trženja in še kaj.

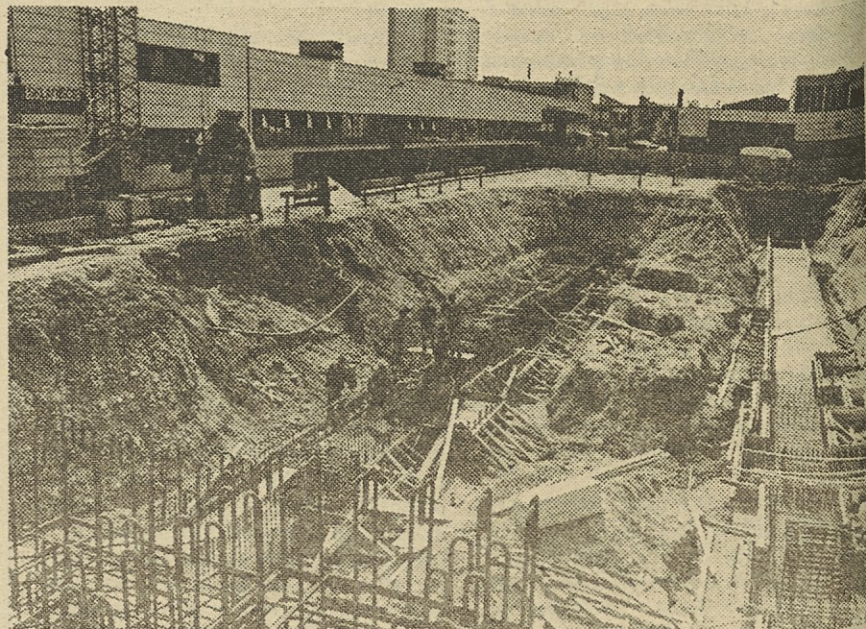
Z odločitvijo o zaupanju tako pomembnih nalog mednarodno priznani svetovalni firmi McKinsey je Iskra krenila po poti večjih svetovnih firm. Seveda je to šele začetek, kajti za našo svetovno konkurenco opravljajo McKinsey in drugi že leta in leta po več projektov.

V svetu je tudi več velikih firm, ki hkrati sodelujejo z dvema, tremi svetovalnimi firmami, saj se zavedajo, da postane tudi učinkovitost in gospodarnost tega sodelovanja z leti mnogo večja. McKinsey nas je v teh nekaj mesecih zdaj v glavnem, razen nekaterih delovnih organizacij, že spoznal, mi pa smo spoznali, čeprav smo se tega nekje zavedali, tudi del tiste druge strani resnice.

Lado Drobež

Predstavitve projekta McKinsey na Brdu

Najdlje v neustreznih in pretesnih delovnih prostorih delajo delavci TOZD Keramika v Vižmarjih. Naposled je prišel čas tudi zanje in takole je bilo na gradbišču nove tovarne Keramike na Stegnah. Upati je, da bo gradnja tekla hitro in bodo delavci tako končno le prišli do ustreznih delovnih prostorov.

Potrebe po sodelavcih

Objave prostih del in nalog v Iskri zbira in ureja Judita Bagon, SOZD Iskra DSSS, Trg revolucije 3, Ljubljana, tel.: 213-213, int.: 25-25.

Prijave pošiljajte na naslov, ki je naveden v okviru objave posameznega delovnega, oz. temeljnega organizacijskega. Na tem naslovu prejmete tudi natančnejše informacije o prostih delih in nalogah.

ISKRA COMMERCE TOZD ZUNANJI TRG

1. Izvedenec za pripravo uvoza — 2 sodelavca

Pogoji: dipl. ing. elektrotehnike, aktivno znanje nemškega jezika, 2 leti delovnih izkušenj, 3-mesečno poskusno delo

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pisne prijave z dokazili pošljite v 8 dneh (rok objave je 15 dni) na naslov Iskra Commerce, Kadrovski sektor, Topniška 58, Ljubljana.

ISKRA COMMERCE TOZD ZUNANJI TRG

1. Predstavniki v Iskra Limited London

Pogoji: ing. elektrotehnike, izpolnjeni pogoji za ZT registracijo pri GZS za opravljanje ZT poslov — aktivno znanje angleškega jezika, 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom za mandatno dobo 4 let. Pisne prijave z dokazili pošljite v 8 dneh na naslov Iskra Commerce, Kadrovski sektor, Topniška 58, Ljubljana.

ISKRA — Industrija široko potrošnih izdelkov, n.sol.o.
TOZD Tovarna antenskih naprav, n. sub. o.
Vrhnika, Idrijska c. 42

1. Vodja vzdrževanja in oddelka sestavnih delov iz plastike

Pogoji: - 4-letna srednja šola strojne smeri
3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih
— poskusno delo traja 60 dni

2. KONTROLOR PROCESA

Pogoji: — 3-letna poklicna kovinarska šola
— 2 leti delovnih izkušenj
— poskusno delo traja 60 dni

3. Orodjar — za izdelavo orodij za brizganje plastike ter rezilnih orodij — 2 delavca

4. Klepar
Pogoji: — pod tč. 3 in 4 — 3-letna poklicna kovinarska šola
— zaželjena nekaj letna praksa
— poskusno delo traja 60 dni

5. Pomožni delavec v orodjarni — 2 delavca

6. Delavke na montaži

7. Delavec v galvaniji

8. Pomožni delavec za opravljanje nalog vratarja čuvaja ter razna dela v skladišču in proizvodnji

Pogoji: — pod 5, 6, 7 in 8 — 8. r. osnovne šole
— poskusno delo traja 30 dni

Za opravljanje vseh delovnih nalog združujemo delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Nastop dela je mogoč takoj!

Kandidati naj pošljejo pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov:

ISKRA TOZD Tovarna antenskih naprav Vrhnika Idrijska c. 42 — za komisijo za delovna razmerja

O izbiri bomo kandidate obvestili najkasneje v 8 dneh po sprejemu sklepa o izbiri kandidata.

S predstavitve rezultatov prve faze projekta McKinsey.

SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana

razpisuje
TEMELJNI SEMINAR ZA ZUNANJETRGOVINSKO POSLOVANJE
(zunanjetrgovinska registracija)

v času od 24. 9. do 6. 10. 1984 v Portorožu

Delavci, ki opravljajo posle zunanjetrgovinskega prometa morajo imeti po zakonu o prometu blaga in storitev s tujino ustrezno strokovno izobrazbo in morajo izpolnjevati druge pogoje, ki jih določi Gospodarska zbornica Jugoslavije v sporazumu z gospodarskimi zbornicami republik in avtonomnih pokrajin (Ur. l. SFRJ 9/78). Za delavce, ki so dolžni opraviti posebni strokovni izpit za pridobitev zunanjetrgovinske registracije organiziramo razpisani seminar kot pripravo za izpit.

Opravljeni strokovni izpit, ki je pogoj za delo v zunanjetrgovinskih poslih, je obenem tudi POGOJ ZA VPIS V 6. ZUNANJETRGOVINSKO ŠOLO V ISKRI.

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM:

- zunanjetrgovinsko poslovanje,
- zunanjetrgovinski in devizni režim SFRJ,
- pravni posli v zunanji trgovini,
- plačilni promet s tujino,
- mednarodni transport in transportno zavarovanje,
- carine in carinsko poslovanje,
- temelji družbeno politične ureditve in družbeno ekonomskih odnosov SFRJ.

ČAS IN KRAJ:

Seminar se bo začel 24. 9. 1984 v Portorožu in bo trajal do 6. 10. 1984.

NOSILEC PROGRAMA:

Gospodarska zbornica Slovenije z izvajalcem VEKŠ, Maribor.

CENA:

Cena seminarja je 6.500 din. Navedeni znesek bodo TOZD, oz. DSSS vplačale na naslov Gospodarske zbornice, na podlagi podpisane prijavnice kandidata. Plačilo penzijskih in potnih stroškov uveljavljajo kandidati v svoji organizaciji.

Cena za opravljanje posebnega strokovnega izpita znaša 2.400 din.

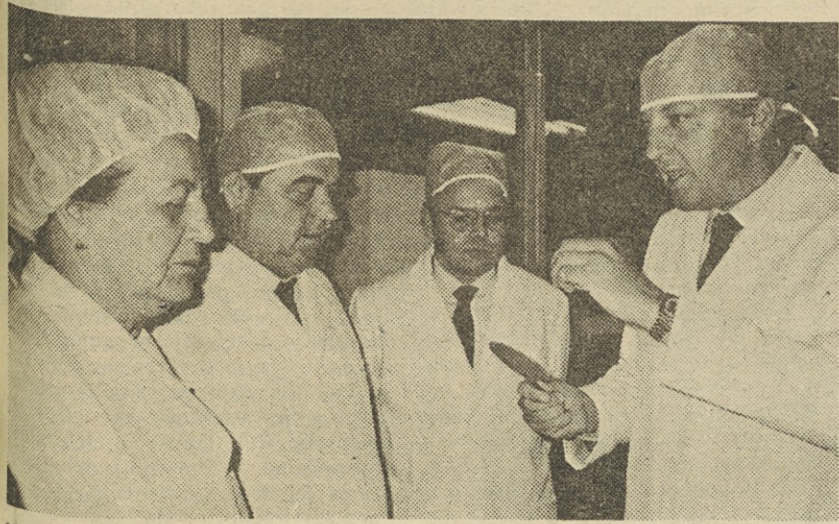
PRIJAVE:

Prijavnice naročite na tel. št.: 061/222 -212, oz. v Izobraževalnem centru SOZD Iskra, Ljubljana, Trg revolucije 3/XI. Izpolnjene prijavnice vrnite na isti naslov, najkasneje do 1. 9. 1984. Kasnejših prijav v nobenem primeru ne bomo mogli sprejeti.

Po ogledu proizvodnje v Mikroelektroniki in CEO so bili tu še razgovori.

Na poprečnosti ni moč vzpodbujati razvoja

Na ogledu proizvodnje v Mikroelektroniki.

DO AVTOELEKTRIKA

Vidna vloga sindikata v vseh dogajanjih

Pred nekaj dnevi je predsednik predsedstva konference OO sindikata Iskre Avtoelektrike Nova Gorica Miloš Vodopivec sklical 5. sejo predsedstva te najbolj množične organizacije. Na sejo je povabil tudi predstavnike ostalih družbeno političnih organizacij ter vodstvo delovne organizacije. V več kot dveurni plodni razpravi so sprejeli več pomembnih sklepov, zato jih bomo posredovali tudi bralcem našega glasila.

Predsedstvo KOS je soglašalo z osnutkom sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka. Osnutek bo posredovan v javno obravnavo po delovnih skupinah TOZD in DSSS.

Člani predsedstva so sprejeli informacijo o osnutku samoupravnega spo-

razuma o spodbujanju in vrednotenju ustvarjalnega dela na znanje. Prav tako so sprejeli informacijo o predlogu razreševanja izvozne stimulacije za letošnje leto. Po obrazložitvi je predsedstvo sprejelo informacijo o problematiki v zvezi z izvajanjem zakona o začasni prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za izplačevanje osebnih dohodkov v letu 1984 tistim OZD, ki

(Nadaljevanje s 1. strani)

pa smo še vedno pod pritiskom tistih, ki nimajo perspektiv, nenehno smo pod pritiskom zgubarjev in to že postaja način našega razmišljanja.

Zato obstoja nevarnost, da lahko vsi podležemo brezperspektivnosti, vsi bi se utegnili prepustiti mišljenju, temelječemu na temelju povprečnosti, na povprečnosti pa nikakor ni moč spodbujati razvoja.

Pri vsem tem pa je treba naše proizvodne napore, je menil Orožen, še bolj povezati z realnim dohodkom, problematiko pridobivanja dohodka je potrebno obravnavati skupaj z njegovim razporejanjem in delitvijo.

Na enakih in skupnih osnovah morajo potekati tudi prizadevanja za urejanje teh razmerij na podlagi samoupravnega odločanja, kjer je treba odločati na skupnih osnovah, temelječih na skupnem interesu. Storiti je končno treba revolucionarni korak naprej od klasičnega merjenja dela k merjenju rezultatov dela na podlagi gospodarjenja z družbenimi sredstvi.

D.Ž.

Otežen gospodarski položaj zahteva hitro in vsklajeno delo celotnega kolektiva in dodatno delo družbeno političnih organizacij. OO ZK se pri tem ni izogibala odgovornosti, nam je zagotovil sekretar OO ZK Slavko Gliha, naš sogovornik v tem prispevku, ki nam je o delu v njihovi temeljni organizaciji povedal sledeče:

»Med najvažnejše naloge smo si v letošnjem letu zadali aktivno sodelovanje pri realizaciji načrtovane proizvodnje in zagotavljanju pravočasne dobave mehanskih delov našim TOZD finalisti.

Večinoma nam je to uspelo čeprav ne vedno tako kot smo si želeli. Težave smo imeli z nabavo materiala, poznal pa se nam je tudi osip nujno potrebnega kadra, posebno v ročni pločevinarni.

Zlasti to je bila za nas izredno velika obremenitev saj nam že resno otežuje pravočasno izpolnjevanje nalog.

Pomembna naloga v letošnjem letu je bila preselitev dela delovnega procesa iz Tržaške 2 na stegensko lokacijo v novo izgrajene delovne prostore. Pogoji dela so tu boljši, je pa za nekatere ta lokacija bolj oddaljena od njihovega doma in zato manj sprejemljiva. To je bil tudi eden osrednjih vzrokov za odpor do preselitve na to lokacijo.

Kljub temu pa smo ta nasprotja dovolj vskladili, da bomo rešili tudi nekatere manjše težave, ki so še ostale in se bodo delavci iz Tržaške 2 privadili na nove pogoje ter skupno z ostalimi delavci naše temeljne organizacije dosegali uspešne delovne uspehe, so bili poslovni rezultati naše temeljne organizacije v prvem polletju zadovoljivi, kar je razvidno tudi iz pozitivnega poslovnega rezultata. V tem času je naša OO ZK uspešno sodelovala z ostalimi DPO saj med nami ni bilo bistvenega razhajanja, sprotne konfrontacije pa smo prav tako uspešno reševali. Lahko rečem, da smo na koncu znali vedno delo vskladiti in lahko zato ocenim, da smo bili v tem smislu uspešni.

Slavko Gliha.

Glede našega nadaljnega dela v letošnjem letu bi dodal le, da nameravamo s svojim dosedanjim delom nadaljevati in se skupno z ostalimi sodelavci v naši temeljni organizaciji spoprijeti z vsemi nepravilnostmi, ki bi kakorkoli spodbujale naša skupna prizadevanja pri doseganju boljših poslovnih rezultatov, nagrajevanja po delu in zdravega delovnega vzdušja.

Zato si bomo prizadevali vzpodbuditi zdravo kritiko, ki mora na vsakem koraku preseči kritiziranje, od katerega nima nihče koristi, kvečjemu slabo voljo. Seveda pa je zato potrebna odprta beseda in nekompromisno soočanje s sprotnimi problemi, za kar si bomo kot doslej tudi stalno prizadevali.

B.Č.

OBVESTILO

Zaradi kolektivnih dopustov v naših tovarnah in v uredništvu, bo naslednja, 30. številka »Iskre« izšla v soboto, 11. avgusta 1984.

Uredništvo

V Iskri Commerce so podelili državna odlikovanja

Na zasedanju Delavskega sveta Iskre Commerce so te dni podelili državna odlikovanja. Predsednik Skupščine občine Ljubljana Center Albin Vengust je odlikovanja izročil naslednjim delavkam in delavcem:

Red dela z zlatim vencem je prejel Ilja Medič. Red zaslug za narod s srebrno zvezdo sta prejela Ludvik Kranjc in Fortunat Orehek. Reč dela s srebrnim vencem so prejeli: Stanislav Brezar, Ida Bogataj, Franc Ferkolj, Majda Hočvar, Cvetka Jeras, Dimitrij Jovanovič, Miloš Klemenčič, Ignac Kozan, Boris Lasič, Milena Leskovšek, Kristina Logar, Milka Mokorel, Marko Perenič, Jožica Petrič, Kristina Pleterski,

Ivanka Rozman, Marjan Slavič, Slobodan Sofijanov, Mile Škorič in Franc Žurman. Medaljo zaslug za narod so prejeli: Desanka Jakovljevič, Ivanka Kitak, Vladimir Likar, Branislav Ljubinkovič, Pavla Stiškovsky in Matko Zdešar, medaljo dela pa Marija Artač in Marija Janša.

V nadaljevanju je Delavski svet Iskre Commerce imenoval Janeza Vipotnika za glavnega direktorja Iskre Commerce in za direktorja finančnega področja Janeza Čufarja. Delavski svet je razpravljal še o nekaterih drugih vprašanjih, med njimi o predlogu za ustanovitev skupnega predstavništva v Barceloni in predstavništva v Budimpešti.

LD

Spominski posnetki so vedno najlepši in najdragocenejši, še posebej, če nastanejo v spomin na nekoga, ki je leta in leta delil dobroto, iskrenost, vestnost in poštenost. Beseda teče o Mariji Ferfolji, delavki v TOZD Komerciala v novogoriški Iskri Avtoelektriki. S prirčno slovesnostjo so se pred dnevi od nje poslovili sodelavci in sodelavke, saj je prišel čas njene upokojitve. Marija je rasla skupaj z Iskro Avtoelektriko. Njen prag je prestopila tiho in plaho v januarju 1961, torej le leto zatem, ko je bila tudi »uradno« ustanovljena Avtoelektrika tu v Šempetru pri Gorici. Njena dediščina je bogata, zato je bilo tudi slovo težko, prepleteno s spomini na njeno uspešno delovno pot. Hvala za vse, so ji rekli sodelavci, ji stisnili roko in jo ob vsaki ponujeni priložnosti povabili na obisk. V spomin na dolgoletno delo so ji podarili rože in spominsko darilo, Marija pa je obljubila, da bo še naprej spremljala njihove uspehe in da jih ne bo nikoli pozabila. Ob odhodu so ji zaželeli še na mnoga leta, tej želji pa se pridružuje tudi pisec teh vrstic.

S podelitve državnih odlikovanj v Iskri Commerce.

Računalniško podprta simulacija poslovnega odločanja

Izobraževalni center je pripravil povsem sodobno zasnovan program strokovnega izpopolnjevanja, ki se imenuje „Računalniško podprta simulacija poslovnega odločanja“. Prvo izvedbo seminarja v juniju 1984 nam je omogočila DO Iskra Avtomatika, ki je dala na uporabo svojo računalniško opremo. Udeleženci izpopolnjevanja so bili slušatelji 4. Zunanje-trgovinske šole v Iskri.

Za odločanje v organizacijah združenega dela, zlasti za poslovne odločitve je izrednega pomena vnaprejšnje spoznanje verjetnih posledic odločitev, kar lahko vodi k boljšim odločitvam. V svetu so za ta namen razvili simulacijske postopke s katerimi je mogoče ponazoriti poslovno odločanje in ugotavljati posledice odločitev na poslovanje.

Pomembno je, da je taka simulacija nastala na domačih tleh z domačimi avtorji in da je računalniško podprta. Na ta način smo si omogočili odločanje v laboratorijskih pogojih, ki daje praktični prispevek k temu, da z napačnimi odločitvami ne nastane gošpodarska škoda.

Vodenje organizacije združenega dela je zahtevna in zapletena naloga. Zato dobi računalniško podprta simulacija poslovnega odločanja povsem praktičen pomen. Odločitve se lahko ponavljajo, ob tem pa se lahko spremljajo tudi posledice. Te pa nas podučijo o pravilnosti odločitev ali o napakah, kar pripomore k boljši kakovosti odločanja.

Simulacijo pričnemo s pojasnili o pravih in potrebnih omejitvah. Zatem se udeleženci razporedijo v skupine, ki imajo po nekaj članov. Vsaka skupina predstavlja eno organizacijo združenega dela (podjetje), temu primerno si člani razdelijo naloge in področja dela. Kot je v realnem življenju potrebno vedno načrtovati, je potrebno tudi v tem primeru določiti poslovno politiko za tri leta vnaprej in sicer tri vrste politik: temeljno, razvojno in sprotno.

Razen opisanega dela za politiko je potrebno številčno opredeliti kategorije kot na primer: proizvodne kapacitete, količino letne proizvodnje, količino letne prodaje, količino izvoza, višino celotnega prihodka, dohodka, tržni delež, višino lastnih sredstev in višino aktive v bilanci. Kasneje se doseženi rezultati primerjajo s plani, ki so bili podani v začetku. Primerjanje služi tudi za pridobivanje kvalitete planiranja.

Na začetku simulacije imajo vse ekipe enake začetne pogoje in možnosti. Vsaka ekipa dobi v upravljanje in vodenje organizacijo združenega dela, ki proizvaja en sam izdelek, ima določeno premoženje, ki je podano z bilanco stanja, z določeno proizvodno kapaciteto itd. Odločitve o poslovanju se podajajo za tri mesece vnaprej, kar predstavlja eno četrtletje.

Vsaka ekipa pripravi ponudbo izdelka na tržišče. V ponudbi je zajeto po kakšni kakovosti in s kakšnim pospeševanjem prodaje bo ekipa nastopila. Seveda je treba določiti tudi, kakšno ceno bo izdelek imel na tržišču. Ponudba vseh ekip se sreča na tržišču, nato računalnik glede na kvaliteto ponudbe po posebnem izračunu (algoritmu) določi prodano količino za vsako ekipo.

Srečanje ponudnikov na tržišču je oponašanje resničnega vsakdanjega dogajanja v upravljanju organizacij združenega dela. Skoraj vsaka ima tekmeča za enak ali podoben izdelek na domačem, zlasti pa na tujem trgu. Zato ne more prodati vsega takoj, ko zaključi proizvodnjo, ampak se nekaj prda takoj, nekaj ostane na zalogi za kasnejša obdobja.

Vodja simulacije, ki si že vnaprej pripravi plan, kako bo potekala, vnese v računalnik količino, po kateri trg povprašuje. Le-to je manjše od seštevka količin, ki jih ponujajo proizvajalci. Zato računalnik določi po kriterijih ki jih ima, koliko znaša prodaja za vsako ekipo.

Ko je znana količina izdelkov, ki je prodana, se prične obračun poslovanja. Najprej se denarno ovrednoti prodaja, nato sledi izračun odhodkov, ki so na primer stroški skladiščenja, obresti za razne kredite itd. Z odštevanjem se ugotovi dohodek, nato je potrebno zadovoljiti skupne potrebe in ostane čisti dohodek. Stem spoznamo kako se izračunava čisti dohodek, kar v praksi pogostokrat ostane neznanka za marsikoga.

Razen ugotavljanja stanja poslovanja z vidika prihodkov in odhodkov je izrednega pomena denarni tok in sredstva. To so kategorije, ki jih v praksi poslovnega življenja zanemarijajo, poznamo pa jih le kot rezultat — nelikvidnost. Denarni tokovi ugotavljajo koliko denarja bo v resnici prišlo v določenem časovnem obdobju v OZD.

V nobenem primeru ne moremo pričakovati, da bo ves denar za prodano blago pritekel takoj. Zato pri prilivih izračun upošteva samo del vrednosti prodanega blaga ter kredite, ki bodo prejeti v istem obdobju. Na drugi strani morajo denarni tokovi upoštevati denarne odlive za obdobje kot npr.: stroški proizvodnje, stroški skladiščenja, obresti kreditov itd. Tako dobimo podatek za denar, ki ga pričakujemo (prilive) in za denar, katerega moramo odvesti iz OZD. Razlika med njima je končno stanje denarnih sredstev.

Proces odlivov in prilivov imenujemo denarni tokovi. Končni rezultat je razlika med denarnimi sredstvi, ki so prišla v OZD in denarnimi sredstvi, ki so odšla iz OZD. Razlika je lahko pozitivna ali negativna. Negativen rezultat pomeni nelikvidnost, kar se odraža v tem, da ne moremo plačati vseh obveznosti v danem obdobju. Hkrati to pomeni, da je potrebno najeti premostitveni kredit. S tem si nakopljemo nove stroške v obliki obresti. Tako nam postanejo jasne pogoste bolezni naših OZD.

Naslednji korak je izdelava bilance stanja v skrajšani obliki samo z najpomembnejšimi postavkami. Najbolj zanimiva postavka bilance so lastni viri sredstev. Ti povedo, koliko lastnih

in koliko tujih sredstev imamo v obliki kreditov. Stanje se spreminja iz obdobja v obdobje glede na uspešnost skupine. Istočasno se lahko skupina primerja z drugimi skupinami po uspešnosti gospodarjenja, s premoženjem OZD. Cilj je vzpostaviti primerno ravnotežje med lastnimi in tujimi sredstvi.

Na koncu simulacije se izvede analiza poslovnega odločanja za vsa obdobja in vse skupine po večih kriterijih. Vsak kriterij prinese razporeditev na neko mesto. Na ta način pridemo do končne razporeditve ekip glede na uspešnost. Skupina, ki je prva, je najbolje odločala ter najbolje vodila in upravljala poslovanje OZD.

Povedati je treba, da se za simulacijo določi takomenovana scena, ki upošteva razmere gospodarjenja v Jugoslaviji z resolucijskimi okviri, ukrepi ekonomskih odnosov s tujino, monetarne in kreditne politike itd. Simulacija upošteva sceno in ne dopušča kršitev pravil, ki so postavljena. Cilj scene je postaviti odločevalce v docela resničen položaj.

Posebna vrednota simulacije odločanja je njena dinamičnost in interaktivnost poleg konkurenčnosti, stohastičnosti ter mnogostranosti. Posebna oblika je dinamičnost, ki se kaže v tem, da vodja simulacije tudi spreminja pogoje za odločanje, torej vpliva na obnašanje ekip, ki predstavljajo OZD. Zgodijo se razna neljubna povečanja od povišanja cen reprodukcijskega materiala, zamrznitve cen itd.

Kadar govorimo o interaktivnosti pomeni, da govorimo o principu akcije in reakcije, se pravi o dialogu, vsaka poteza ene ekipe povzroči reakcije pri drugi. Mesto interaktivnega srečanja in mesto vplivanja je tržišče. Kolikor bolje skupina predvideva poteze konkurence, toliko bolj si izboljša premoženjsko stanje.

Simulacija ni samo tržno usmerjena, ampak ima vso potrebno usmerjenost k upravljalni in finančni ekonomiki. Posebej pomembno je, da je treba pripraviti politiko OZD za tri leta vnaprej, jo finančno ovrednotiti, nato pa se ta tri leta poslovanja simulirajo. Izračun vseh posledic naših odločitev primerjamo z načrtovanim uspehom. Tako nas metoda dela postavi v določeno stanje in čaka na našo reakcijo. Ker napake v odločitvah ne povzročijo gospodarske škode, je dobro izkoristiti tak način učenja.

Simulacija je nastala na VEKŠ v Mariboru in je del učnega načrta šole. Pod vodstvom avtorjev dr. Janka Kralja in dr. Leona Repovža je bila izvedena že 31-krat. Tokrat je bila prvič pripravljena za izvedbo na računalniku. Izbran je bil računalnik ID 80, katerega je dala na uporabo DO Iskra Avtomatika, TOZD Trzinje. Programiranje je opravil Marko Jurgele, dipl. ing. strokovni svetovalec v DO Iskra Avtomatika.

Za uspešno prvo izvedbo „Računalniško podprte simulacije poslovnega odločanja“ se posebej zahvaljujemo za pomoč in sodelovanje DO Iskra Avtomatika.

Bogdan Pelc

ZA NOVOGORIŠKE ISKRAŠE

Hitreje do hiše

Če nameravate graditi v bližini Iskre — Avtoelektrike, preberite tole:

Sredi lanskega leta je bila v Novi Gorici ustanovljena stanovanjska zadruga Gorica, ki bo opravljala dejavnost organizirane stanovanjske gradnje za zainteresirane graditelje na celotnem območju novogoriške občine. Doslej je v občini delovalo več stanovanjskih zadrug na zaključenih zazidalnih območjih, ki pa so bile po splošnem mnenju premalo odprte in premalo dostopne širšemu krogu zainteresiranih za gradnjo.

Z novo zadrugo, v katero je vključenih doslej že več kot 100 članov, naj bi te pomanjkljivosti odpravili, saj se vanjo lahko vključi vsak, ki je zainteresiran za organizirano gradnjo individualne, atrijske ali vrstne hiše. Za to dejavnost je zadruga namreč zaenkrat registrirana, razmišljajo pa, da bi dejavnost razširili tudi na obnovo stanovanjskih objektov, gradnjo prizidkov, prevzeti pa namerava tudi tako imenovane „plombe“ po vaseh. Zadruga bo organizacijsko povezovala več samoupravnih operativnih

(Nadaljevanje na 5. strani)

Delo mladih v TOZD PMD

»Mladinci TOZD PMD smo letos aktivnejši kot prejšnja leta pri čemer smo sodelovali tako pri doseganju bolj-ših poslovnih rezultatov kot na družbeno političnem področju in športno rekreativni dejavnosti« nam je dejal naš sogovornik, predsednik OO ZSMS Janez Žitnik in nadaljeval: »Glede na to, da nas je v našem kolektivu kar četr-tina mladincev je seveda temu ustrezen tudi naš delež v proizvodnji. Lahko rečem, da se naši mladinci dovolj zani-majo za poslovne rezultate in da so pri-pravljeni poprijeti za delo.«

V tem smislu se ni moč pritoževati. Vendar pa bomo glede na porast življenjskih stroškov morali poskrbeti za ustreznejše nagrajevanje po delu. Upoštevač poslovne težave naše DO bo to sicer težje, toda če bomo hoteli v bodoče pridobiti še toliko sodelavcev kot jih potrebujemo bomo to vprašanje morali znati rešiti.

Računamo tudi, da bo naša DO začela dosegati boljše poslovne rezultate, ki bodo to omogočili. Vsaj mi v TOZD PMD bomo že solidno opravili svojo dolžnost.

Janez Žitnik.

Mladinci smo prisotni tudi v ostalih družbeno političnih organizacijah kjer po svojih močeh pomagamo reševati probleme in na tem področju bomo aktivni tudi v prihodnje. Predvsem še ker smo mladinci za nekompromisno soo-čanje z dejstvi in, da se z odprto konfron-tacijo mnenj pride stvarjem do dna. B. Č.

DO AVTOELEKTRIKA

Razgibano delo prodajne službe

V lanskem letu je novogoriška Iskra — Avtoelektrika prodala na doma-čem tržišču za skoraj tri milijarde din zaganjalnikov, alternatorjev, regulator-jev, avtomobilskih žarnic, magnetnih vžigalnikov, vžigalnih tuljav, itd. Le-tošnji plan je še drznejši, saj predvideva 4 milijarde 234 milijonov din iztrž-kov od prodanih izdelkov. Prvi letošnji kvartal je bil dokaj uspešen, saj je bil plan dosežen 26,6 odstotno, vrednost prodaje letošnjih prvih treh mesecev pa je večja od lanskega leta za skoraj 90%.

Kljub solidno doseženim rezultatom pa vseeno ne gre brez težav in zaple-tov. Kakšno je prava prava delo prodajnega referenta, kakšne so težave, kakšni so zapleti. O tem smo se pogovarjali z Lucijanom Medeotom, komer-cialistom v prodaji.

Ker od nabave reprodromateriala prek proizvodnje do same prodaje traja cik-lus proizvodnega procesa tudi več kot pol leta, se mora delo prodaje tudi temu ustrezno prilagajati.

Zadnje čase naše gospodarstvo še posebno kovinsko predelovalna indu-strinja, doživlja rahle strese zaradi po-manjkanja reprodromateriala iz uvoza, kot tudi iz domačega tržišča. Pomanjkanje reprodromateriala pa povzroča težave v planiranju proizvodnje in prodaje. Naše pogodbene obveze do izvoza in domačih kupcev moramo kljub ome-njenim problemom vseeno izpolnjevati. Poleg izpolnjevanja naših obveznosti do naših pogodbenih kupcev, rešujemo z našimi razvojnimi službami tudi želje potrošnikov po avtoelektričnih proi-zvodih, ko jih zaradi uvoznih restrikcij ne morejo nabaviti. Naše delo se pre-pleta od čisto komercialnih del pa vse do strokovnih nasvetov, kje in kako uporabiti naše proizvode.

Naš proizvodni program zajema

velik asortiman proizvodov, ki ga ne-nehno dopolnjujemo in z njim še vedno ne pokrivamo vseh potreb na našem tr-žišču. Delo v sami prodaji je zelo razgi-bano, zajema poznavanje vseh aktiv-nosti od prvih stikov s kupci, prek osvajanja, planiranja in rednih dobav kupcem. Tu smo vključeni prek pro-dajnih pogodb v določanje cen, plačil-nih pogojev, v zahtevke za devizne par-ticipacije, itd. Da svoje delo lahko opravljamo, moramo sodelovati z vsemi tehničnimi, finančnimi in osta-limi spremljajočimi službami v delovni organizaciji kot tudi delno pri naših kupcih.

Zaradi že prej omenjenih težav z o-skrbovanjem naše proizvodnje se je po-trebno pogosto posluževati nenormal-nih poti in z akcijskimi pristopi zagotav-ljati kupcem proizvode. To pa zahteva ogromno energije pri nas ter mnogo-dobre volje in pripravljenosti v temelj-nih organizacijah, da lahko akcije uspešno zaključimo. M.R.

Razpis natečaja za idejno tehnično rešitev optičnega indikatorja poziva na centralah z ročnim posredovanjem (LB)

Vsi do sedaj uporabljeni optični indikatorji so bili uvoženi. Večina je delovala na principu ploščatega releja. Med pritegnitvijo kotve se je spro-stila markirna ploščica, ki se je zaradi težnosti zavrtela za 90°C ali pa jo je pero poti-snilo v določeno lego. V takem položaju je ostala do ročnega vračanja v mirovni polo-žaj. Kadar se markirna ploščica nahaja izven mirovnega položaja je sklenjen delovni kontakt optičnega indikatorja.

Tehnične zahteve za idejno rešitev so naslednje:

- optični signal aktivira pozivna izmenična napetost v frekvenčnem območju od 16 do 50 Hz (minimalna upornost 1000 ohmov, maksimalni tok aktiviranja 6mA);
- V stanju aktivnega delovanja je največja dovoljena poraba 2 μ A pri 3V;
- v stanju mirovanja ne sme porabljati energije;
- indikator mora imeti delovni kontakt ali ustrezen potencial za pošiljanje informa-cije o stanju indikatorja;
- indikator se mora vrniti v stanje mirovanja s pomočjo mehanskega preklapa s pre-tikalom Iskra in tripolnim vtičem;
- indikator mora delovati v vsaki legi;
- delovati mora v temperaturnem območju od - 25°C do + 60°C;
- optična signalizacija določenega stanja (zaznavanje poziva), mora biti dobro vidna z razdalje 1 m;
- maksimalna cena optičnega indikatorja ne sme presegati 1600 din;
- okvirne dimenzije ne smejo presegati 20x30x80 mm;
- rešitev mora biti enostavna, izvedljiva brez zahtevnih orodij.

Pogoji natečaja:

1. Udeleženci lahko predlagajo le tako idejno rešitev, ki bo v skladu z navedenimi tehničnimi zahtevami. Predloge bo ocenjevala posebna strokovna komisija. Sklepala bo z dvotretjinsko večino, njene odločitve bodo dokončne.
3. Nagrade:
Nagrada znaša 20.000 din.
Strokovna komisija se lahko odloči, da se nagrada podeli več avtorjem in da v pri-meru neustreznih idejnih rešitev nagrade ne podeli.
4. Realizirana idejna rešitev bo obravnavana v skladu z veljavnimi samoupravnimi akti o inventivni dejavnosti v Iskri Telematiki.
5. Delovna organizacija ima pravico do uporabe celote ali posameznega dela vsake prispele idejne rešitve z upoštevanjem zakonskih avtorskih pravic.

Prijava:

rok za oddajo idejnih rešitev je 30 dni od datuma objave.
Predlagatelji naj predloge, opremljene z ustrezno dokumentacijo, po možnosti pa tudi z modelom, pošljejo v priporočeni poštni pošiljki na naslov: Iskra Telematika, Programsko razvojna služba, Ljubljanska 24 a, 64000 Kranj, z oznako »natečaj«. Rezultati bodo objavljeni v 60 dneh po poteku natečaja.
Za dodatne informacije kličite: Tehnično službo TOZD Elementi, tel.: 28-861, int.: 2228.

V ponedeljek, 11. jun., se je od sodelavcev v TOZD Orodja, delovne organizacije Avtomatika, poslovil Milan Novak. Ko je v decembru 1967. leta prišel v tovarno, je bilo potrebno poprijeti za vsako delo. Čeprav orodjar je pomagal pri postavitvi strojnega parka in sodeloval pri prvih proizvodnih začetkih. Zadnja leta pred upokojitvijo je opravljal dela teh-nologa-kontrolorja v oddelku kontrole. Ob odhodu so mu sodelavci zaže-leli še mnogo zdravja in osebnega zadovoljstva.

POVEZANA RAZVOJNA DEJAVNOST

V DO ISKRA Kibernetika smo tudi letos, točnejše 25. 6. 1984 organizirali plenarni posvet o programski in razvojno raziskovalni dejavnosti Kibernetike. Posvet je že tradicionalen in se ga je udeležilo 130 sodelavcev iz Iskre Kibernetike in sicer vsi vodilni delavci iz DO in TOZD, vodje razvojnih, tehnoloških in drugih oddelkov ter strokovnih služb. Posebno pomembno pa je, da se ga je udeležilo veliko mladih strokovnjakov, ki naj bi čim bolj čutili utrip sodobne graditve Kibernetike, utrip povezanega razvojno-tehnološkega dela. Prav tako pa so posvet spremljali tudi predstavniki SOZD Iskra in Elektronike iz Horjula. Ob tej priložnosti je bila pripravljena tudi priložnostna razstava razvojno-tehnoloških dosežkov v letu 1983/84 ter razvojno-tehnološke orientacije za naslednje obdobje s področja merilnoregulacijske in stikalne tehnike.

Namen posveta je bil preverjanje dosežanj dela in usmeritev za bodoče srednjeročno obdobje 85-90. Posvet je bil zasnovan na sedem zaokroženih programsko-blagovnih skupin in sicer:

- samostojni instrumenti
- senzorji in akuatorji
- računalniške sestavine
- naprave
- procesna oprema
- robotika
- tehnologija

Odgovorni delavci s sodelavci so v okviru posameznih skupin predstavili dejavnost v obliki posterjev in eksponatov na razstavi in podkrepili s problematiko razvojno-tehnološkega dela ter namere v bodoče z zanimivimi referatami, diapozitivi in filmom.

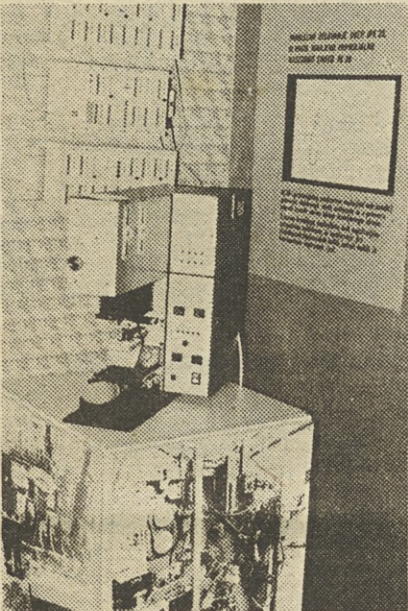
Posvet je otvoril glavni direktor Peter Kobal, nato pa je direktor razvoja in programa Rudi Zorko prikazal presek usmeritev programa Iskre Kibernetike.

Vodja razvojno raziskovalne enote Franc Levovnik je predstavil vsebino razvojnega dela ter potrebe po računalniškem načrtovanju mikroelektronskih vezij, tiskanih vezij in konstruiranja mehanskih delov. Sledila je že omenjena predstavitev dosežkov in namer po blagovnih skupinah. Posebno pozornost na posvetu smo namenili problemom tehnologije: montažni tehnologiji elementov in vezij, problemom precizne plastike in oblikovanju pravilnega pristopa k načrtovanju delov iz plastike ter oblikovanju povezane NC tehnologije na nivoju Kibernetike. Veliko zanimanja je bilo namenjeno tudi novosti na področju standardov orodij, ki so bili tako prvič javno predstavljeni in pomenijo dobro izhodišče celotne ISKRE za hitrejši in cenejši osvajanje novih izdelkov.

Po podani problematiki je sledila plodna razprava, ki je pokazala, da smo delavci ISKRE Kibernetike odločeni in pripravljeni pokazati na slabosti

v dosedanjem delu in želimo prizadevno skupno oblikovati zaokrožen enoten povezan program. Pri tem je pomembno, da združujemo svoje sile v povezani razvojno-raziskovalni dejavnosti in da se zavedamo sedanjega zaostrenega gospodarskega trenutka ter potreb po vseučem vključevanju v svetovni trg. Osnova bodočim programom bo čimvečja akumulacija in izvozna sposobnost, kar pomeni razvijanje in osvajanje izdelkov in sistemov s čimveč znanja. Prav v znanje, kot strateško kategorijo, bomo morali več vlagati in ga bolj upoštevati ter se zanj boriti v vseh možnih oblikah izobraževanja.

Ob uvajanju novih programov bomo morali poskrbeti tudi za ustrezno prestrukturiranje kadrov, ki bodo sposobni opravljati zahtevnejša dela. Ugotavljali smo, da se bomo v bodoče morali še bolj organizirati in zagotoviti boljše pogoje za ustvarjalno delo. Ob uvaja-

Drobni utrinki iz razstave, ki jo je domiselno oblikoval Ljuben Klotnik

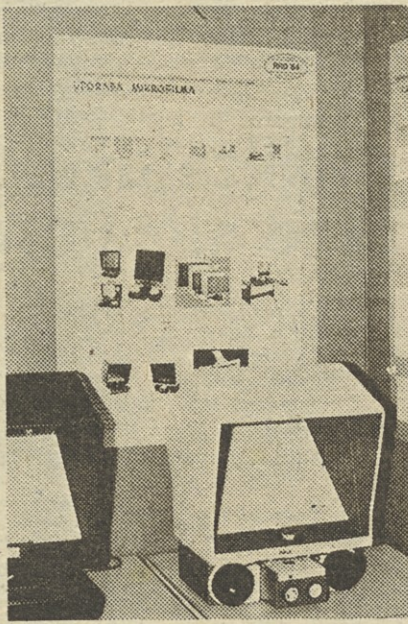
nju novih programov pa bomo morali stremeti tudi za vgrajevanje čimveč domačega materiala, da bomo čimmanj odvisni od uvoženih komponent. V današnjem trenutku je najbolj pereče povezovanje elementov v kompleksne sisteme za reševanje vseh merilno-regulacijskih tehničnih problemov pri namenskih kupcih.

Odločeni smo, da to dejavnost poživimo in nastopamo kot sistemska hiša. Ob tem se zavedamo potrebnih naporov, da se primerno organiziramo ter okrepimo marketinško dejavnost, katere vloga se mora bistveno bolj okrepiti.

Udeleženci posveta so sklenili posvet z ugotovitvijo, da so zaključki, oblikovani na lanskoletnem posvetu, še vedno aktualni. Le-ti so široko zasnovani, tako da jih v enem letu v celoti

nikakor nismo sposobni realizirati. Ugotovili smo, da se povezanost Kibernetike vse bolj uveljavlja in da je koncept razvojno-raziskovalne in programske dejavnosti usmerjen in koordiniran. To nam daje vzpodbudo za vzajemno in odgovorno skupno delo tudi v bodoče. Da bomo v naslednjem letu še bolj udarni, smo sprejeli zaključke v zgoščenih oblikah, ki pomenijo obvezo in pogoj za uspešno uveljavljanje povezanega razvojno raziskovalnega dela v Kibernetiki.

Zaključki so razdeljeni v štiri dele od splošnih opredelitev, kjer med drugim poudarjamo potrebe po večjih vlaganjih v razvojno-raziskovalno dejavnost (sredstva, kadri in oprema) in izražamo potrebo po novitem informacijskem

Z razstave.

sistemu Iskre Kibernetike z ustrezno povezavo v SOZD Iskra. Drugi del zaključkov je vezanih na razvojno-raziskovalne in programske usmeritve, tretji del pa zajema povečanje učinkovitosti, izboljšanje tehnologije in kakovosti.

Zadnji del zaključkov opredeljuje povečanje naporov za izboljšanje motivacije in nagrajevanja razvojnih delavcev ter kadrovske situacije.

Za izvajanje zaključkov so določeni nosilci aktivnosti od družbenopolitičnih organizacij do poslovalne strukture, ki bo skrbela za koordinacijo in nadzor.

Predstavniki KPO SOZD Iskra na čelu s predsednikom Borisom Lasičem, Iskra Commerce, Delte, Avtomatike in Telematike so si ob predstavitvi proizvodnega programa in razvojno-tržnih namer dne 27. 6. 1984 z zanimanjem ogledali priložnostno razstavo.

Pohvalili so tako obliko dela in priporočili tudi drugim DO letni posvet s podobnimi izhodišči za preverjanje dosedanjih dosežkov in priprave za nadaljnje usmeritve Iskre v bodoče.

Anton Pogačnik

DO AVTOMATIKA

Nesreče pri delu

Pri opravljanju delovnih nalog smo dnevno izpostavljeni nevarnostim, tako pri rokovanju z orodji, napravami in stroji kot v primeru požara ali z neapačno oz. neustrezno uporabo električnega toka.

V vsaki družbeni ureditvi ima težnja zaščite zdravja in življenja na delu izredno velik pomen, predvsem zaradi socialnih in ekonomskih posledic, ki jih povzročajo nesreče pri delu. Zaradi njih prihaja dogospodarske škode in socialnih problemov; vse to pa se odraža pri posamezniku, njegovi družini, v organizaciji združenega dela in celotni družbi. Po statističnih podatkih je pogostost nesreč iz leta v leto manjša, kar pa ne bi mogli trditi za težo poškodb. Prav Slovenija je po številu izgubljenih delovnih dni na prvem mestu v Jugoslaviji.

ZAHVALA

MARIJE SNEDEC,

Ob boleči izgubi najine ljubljene mame se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem montaže Števec — traku E7 in TOZD TEA Elementi za izraze sožalja, denarno pomoč, za prelepo cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti

Žalujoci hčerki: Vera Gorenc in Tilka Vovk.

Udeleženci posvetovanja z zanimanjem spremljajo program

V delovni organizaciji Avtomatika opazamo trend upadanja. Podatki iz novomeške TOZD Napajalne naprave, ki jih je pripravila služba za varstvo pri delu pa kažejo: število nesreč na delu je v primerjavi z letom 1982 večje za 24 %, tudi pogostnost (število nesreč/100 zaposlenih) je zato večja za

isti odstotek.

Zmanjšala pa se je teža poškodb (število izgubljenih dni/nesrečo) za 23 % in s tem število izgubljenih ur zaradi nesreč za 4 %.

Poglejmo si še nekaj statističnih podatkov:

— nepravilno in neprevidno delo	11 nesreč	134 dni
— nepravilna in neprevidna hoja	5 nesreč	92 dni
— neupoštevanje varnostnih pravil	5 nesreč	115 dni
— neuporaba osebnih var. sredstev	3 nesreče	10 dni
— rekreacija	2 nesreči	38 dni

Mesta nesreč:

— pot na delo	3 nesreče	35 dni
— pot z dela	2 nesreči	50 dni
— vzdrževanje	2 nesreči	63 dni
— transportne poti	2 nesreči	27 dni
— lakirnica	2 nesreči	72 dni
— posebna naročila	2 nesreči	7 dni
— službena pot	1 nesreča	16 dni
— kleparna	3 nesreče	22 dni
— rekreacija	2 nesreči	38 dni
— skladišče	3 nesreče	32 dni
— kuhinja	2 nesreči	25 dni
— sestav trafo	2 nesreči	2 dni

	1979	1980	1981	1982	1983
Skupaj nesreč	34	28	32	21	26
Pogostost	7,9	6,4	7,14	4,55	5,67
Résnost	16,1	14,3	11	19,2	14,9
Izgubljenih dni	537	399	354	405	398
Povprečno zaposl.	421	437	449	453	458
A nesreče v urah	421	437	449	1856	1698
B nesreče v urah				2008	3766
% izgubljenih ur	9,03	8,46	9,03	8,44	9,3

Trajanje odsotnosti z dela po številu dni

1–3 dni odsotnosti	63 %
3–10 din odsotnosti	28 %
nad 10 dni odsotnosti	9 %

— največ odsotnosti z dela zaradi bolezni za 1–3 dni je v mesecih januarju, aprilu, juniju, avgustu in novembru

— največ odsotnosti z dela za 1–3 dni je ob ponedeljkih in petkih.

Letna obdobja in izostanki

— največ izgubljenih delovnih ur je v mesecu februarju in od avgusta do novembra;

— največ izgubljenih ur v breme TOZD je v istih mesecih;

— največ izgubljenih ur v breme socialne je v juniju in juliju ter od septembra do novembra;

— porodniške in nege je največ v februarju ter od septembra do novembra;

— število nesreč je največje v novembru in oktobru;

— število nesreč doma je največje v juliju, septembru in v oktobru.

Podatki so dovolj zgovorni. Če bomo hoteli doseči v TOZD in v celotni delovni organizaciji upadanje nesreč, bo potrebno v sistematično urejanje in zagotavljanje varnih delovnih pogojev poleg službe za varstvo pri delu in posameznih, odgovornih oseb (vodje v proizvodnji), v čim večji meri vključiti tudi delavce. To pa bo možno le, če bodo delavci seznanjeni z izvajanjem nalog, vezanih na varstvo pri delu oziroma z doslednim izvajanjem ukrepov, kot posledica neizpolnjevanja obveznosti.

Š. D.

HITREJE DO HIŠE

(Nadaljevanje s 4. strani)

Zadruga bo organizacijsko povezovala več samoupravnih operativnih enot, ki bodo delovale na posameznih zazidalnih območjih, in v okviru teh enot bodo člani uveljavljali svoje neposredne interese. Osnovna naloga zadruge je tudi povezovanje z gradbenimi in projektnimi delovnimi organizacijami, samoupravno stanovanjsko komunalno skupnostjo, ustreznimi občinskimi organi in banko, da bi pospešili izdelavo urbanističnih načrtov, projektne in druge dokumentacije in da bi skrajšali čas, ki je zdaj precej dolg od izdelave zazidalnega načrta do pričetka gradnje.

Problemi v zvezi s pomanjkanjem sredstev za odkup zemljišč in komunalno preureditev so v novogoriški občini precej veliki, zato bo zadruga morala tesno sodelovati z vsemi odgovornimi organizacijami in skupnostmi, preko nje pa bo omogočen tudi organiziran vpliv njenih članic, potencialnih graditeljev. Hkrati namerava zadruga sode-

lovati tudi z delovnimi organizacijami, ki bodo s pomočjo organizirane gradnje skušale razreševati stanovanjske probleme zaposlenih.

Trenutno ima nova stanovanjska zadruga odprtih več lokacijskih območij v občini. V razširjenem Pavšičevem naselju v Novi Gorici, kjer bo na voljo 40 gradbenih parcel, so se dela že pričela in za to območje je že ustanovljena operativna enota.

V bližnji prihodnosti bodo organizirano gradnjo začeli tudi v Vrtgbi II, kjer je na voljo 110 parcel za individualne in vrstne hiše. Odprta pa so še zazidalna območja v Dornberku, kjer je 30 parcel, v Ozeljanu 25, v Kanalu 6, v Solkanu 6 in drugod.

Stanovanjska zadruga ima sedež v Novi Gorici, na sedežu SGP Gorica TOZD Projekta, v ulici Tolminskih puntarjev 12, kjer bodo zainteresirani graditelji dobili tudi vse potrebne informacije. Podrobnejše informacije lahko dobijo zainteresirani tudi na sedežu Komunalne energetike, ulica Tolminskih puntarjev 5 v Novi Gorici.

Tehniško poročilo Iskra

Že vrsto let izhajajo kot priloga Elektrotehniškega vestnika tudi Tehniška poročila Iskre (v sh; Tehniški bilten). V njem objavljajo Iskraši svoje prispevke kot novosti, nove poglede in ugotovitve s področja elektronike in elektrotehnike.

Ob obnovitvi adreme vabimo vse Iskraše, ki želijo prejemati to publikacijo brezplačno, da nam pošljejo izpolnjen Kupon na naslov: Iskra, Marketing, Poljanska 31, 61000 Ljubljana (za Tehniška poročila Iskra). Na kupon opozorite tudi svojega sodelavca (ko) ki bi želel prejemati časopis.

izreži

Priimek, ime
Poklic
Delovno mesto
DO, TOZD
naslov DO, TOZD
pošt. št.
kraj

Želim prejemati brezplačno Tehniška poročila Iskra na gornji naslov.

Kraj, datum:
Podpis:

Novo vodstvo mladine Široke potrošnje

V sredo, 27. junija, so se na Pržanu zbrali delegati vseh osnovnih organizacij ZSMS Široke potrošnje. Pregledali in ocenili so delo v preteklih dveh letih, se dogovorili za program dela v prihodnjem obdobju in izvolili novo vodstvo koordinacijskega sveta ZSMS Široke potrošnje. Predsednik je postal IGOR LOMBAR iz sezanske Elektroakustike, namestnik predsednika je SLAVKO GUŠTIN (iz iste temeljne organizacije), za sekretarja koordinacijskega sveta pa je bil izvoljen DANILO ZORMAN (TOZD TV Pržan).

Mladina je v preteklem dvehletnem obdobju aktivno delovala v svojih osnovnih sredinah — v temeljnih, oz. osnovnih organizacijah. Manj aktivnosti je bilo na ravni delovne organizacije, kjer naj bi potekalo usklajevanje aktivnosti vseh osnovnih organizacij, vendar to ni vedno najbolj uspevalo.

Zato je ugotovitev, izrečena na nedavnih konferenci — da se dejavnosti mladine Široke potrošnje ne sme meriti po številu sestankov koordinacijskega sveta — nedvomno na mestu. Res pa je tudi, da bo treba v bodoče — kot je bilo poudarjeno ob snovanju programa za naslednji dve leti — dogovarjanju in usklajevanju na ravni DO posvetiti več pozornosti. Za to pa bo v največji meri odgovorno prav vodstvo koordinacijskega sveta ZSMS, ki bo moralo kot gonilna sila spodbujati povezovanje, dogovarjanje in usklajevanje, ne glede na opredelitev, da bi moral biti koordinacijski svet na ravni DO pravzaprav zgolj usklajevalno telo.

V poročilu o delu v zadnjih dveh letih so mladi na konferenci podčrtali prizadevanja na področju utrjevanja družbenoeconomskega in samoupravnega položaja mladega delavca. Tako se je mladina aktivno vključevala v obravnavanje planskih dokumentov, mladi so se vključili v akcijo mladine SOZD Iskra za uspešnejše reševanje stanovaljskih problemov mladih; v sodelovanju s sindikatom so spremljali socialni položaj mladih.

V poročilu so ugotavljali, da jim pri spodbujanju uveljavljanja dohodkovnih odnosov delo ni šlo najbolje od rok, čeprav je nemalo težav tudi znotraj Široke potrošnje, ki so jih pripisali neuresničeni dohodkovni povezanosti.

Kljub v poročilu zapisani ugotovitvi, da so mladi vključeni v samoupravne organe drugih DPO, pa je bilo v raz-

pravi prisotnih nemalo stališč, ki tega niso v celoti potrjevala. Zato je seveda razumljiva odločitev, da je treba v bodoče mlade sistemsko kadrovati v te organe. Le na ta način bo seveda možno zagotoviti tolikšno upoštevanje glasu mladih, ki bo ustrezno njihovi zastopnosti v temeljnih organizacijah.

Prizadevanja na športnem področju so svetla točka v poročilu in delovnem programu; težav tu mladi pravzaprav nikoli niso imeli, na športne prireditve brez sodelovanja mladih niti ne gre računati.

Bodoče aktivnosti mladih v Široki potrošnji bodo nadaljevale začeto pot. Mladi so si v program ponovno zapisali prizadevanja za uveljavljanje dohodkovnih odnosov, po svojih močeh pa bodo seveda poskušali na vseh področjih pripomoči k boljšim rezultatom dela, višji produktivnosti, izkoristku delovnega časa itd. To pa je v tem trenutku tudi največ, kar mladina lahko prispeva pri uresničevanju gospodarske stabilizacije.

Med akcijami, ki so zapisane v delovnem programu, velja omeniti tudi dejavnosti na področju izobraževanja. Mladi so se odločili, da izpeljejo akcijo »V DO ni mladina, ki ne bi imel vsaj osemletke«, prizadevali pa si bodo tudi za večje odpiranje možnosti mladim za dopolnilno izobraževanje. Tu bodo imeli prednost tisti mladi, ki bodo aktivni v vrstah ZSMS.

Naštete dejavnosti seveda ne predstavljajo celovitega programa dela, ki ga je tudi težko strniti v nekaj stavkov. Vsekakor bosta prihodnji dve leti obdobje, ki bo še zlasti glede na izredno zahtevne gospodarske razmere čas zahtevnih preizkušenj za trdnost mladinske organizacije.

Stane Fleischman

Novo vodstvo mladih: Slavko Guštin, Igor Lombar, Danilo Zorman.

DO KONDENZATORJI — SEMIČ

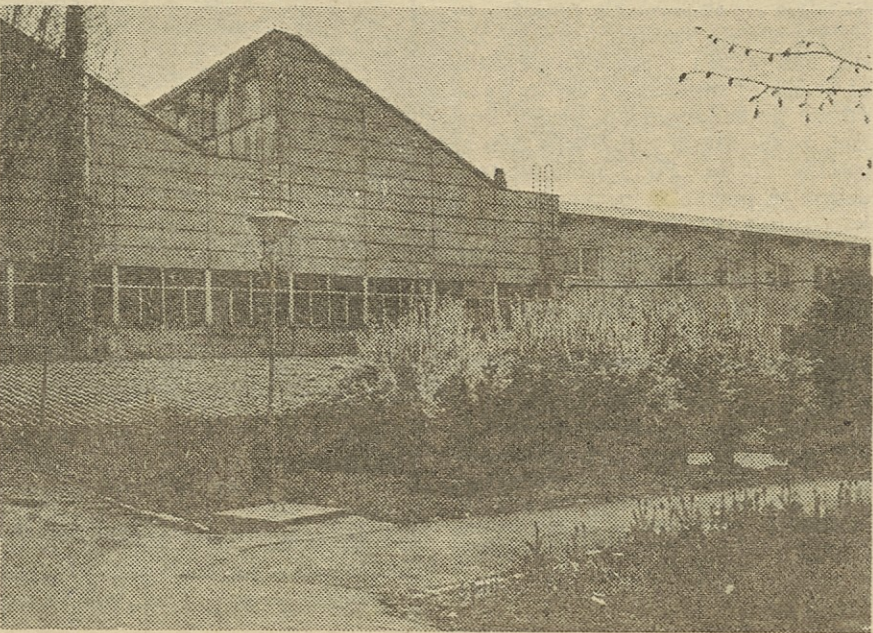
Poslovanje v obdobju januar—april 1984

V prvih štirih mesecih letošnjega leta, to je v obdobju januar—april, je semiška delovna organizacija ustvarila proizvodnjo v vrednosti 232.063.910 dinarjev in je bila tako proizvodnja večja od dosežene proizvodnje v istem obdobju lanskega leta za 17%. Porast proizvodnje so za beležili v vseh TOZD in sicer je TOZD Elektronski kondenzatorji povečala proizvodnjo za 16%, TOZD Energetski kondenzatorji za 11%, TOZD Mehanski deli in naprave (eksterna prodaja) za 82% in TOZD Elementi za odpravo motenj za 18%.

V prvih štirih mesecih letošnjega leta so v Semiču prodali blaga v vrednosti 746.956.322 dinarjev, kar pomeni povečanja glede na isto obdobje lani kar za 84% in povečanje naproti zadnjim štirim lanskim mesecem za 22%.

V prvih štirih mesecih letošnjega leta so v delovni organizaciji izvozili blaga v vrednosti 1.946.786 dinarjev, kar pomeni izpolnitev letnega plana izvoza v višini 23%. Nekoliko boljši so rezultati pri doseganju konvertibilnega izvoza.

Uresničitev konvertibilnega izvoza v višini 1.720.614 dolarjev pomeni 28% izpolnitev letnega plana konvertibilnega izvoza.

Pogled na tovarno kondenzatorjev v Semiču.

Z volilno-programske konference mladih Široke potrošnje.

Analiza tržišča izdelkov črne metalurgije

Zaradi znanih problemov in težav pri oskrbi z izdelki črne metalurgije smo v Dejavnosti tržnih raziskav (TOZD Marketing) na pobudo Nabavne kolegije SOZD Iskra izdelali analizo tržišča izdelkov črne metalurgije. Z omenjeno raziskavo smo želeli analizirati trenutno stanje v oskrbi domačega trga z izdelki črne metalurgije in identificirati najpomembnejše faktorje, ki jih bo potrebno upoštevati pri oblikovanju dolgoročne nabavne strategije za oskrbo Iskre s temi izdelki.

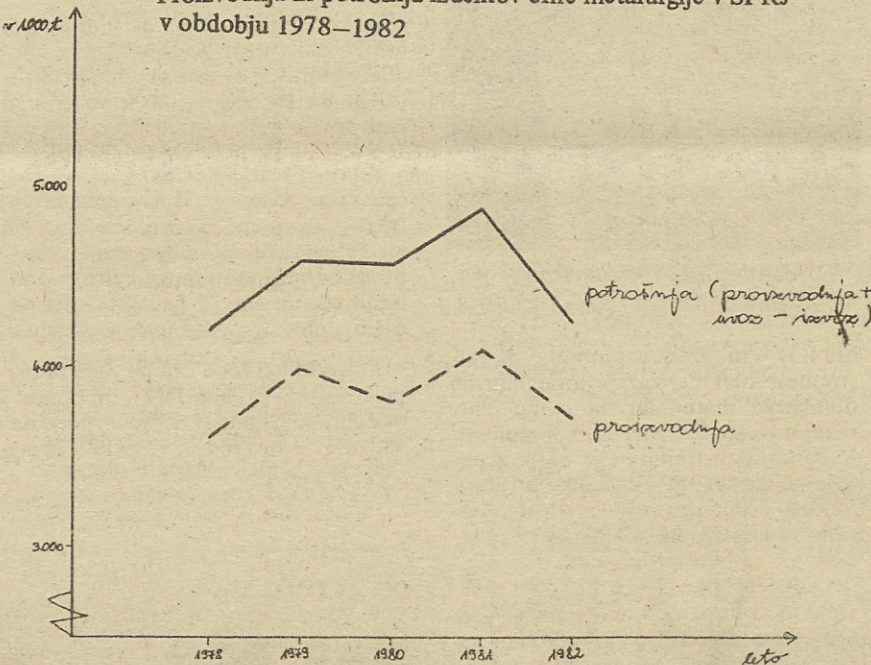
Jugoslovanska proizvodnja železove rude, surovega jekla in končnih izdelkov ne zadošča za pokrivanje potreb domačih potrošnikov, zato je potreben tudi uvoz rude, jeklenih odpadkov, polizdelkov in končnih izdelkov.

Proizvodnja izdelkov črne metalurgije (brez zalog in dobav znotraj panoge) se je v Jugoslaviji v obdobju od 1978 do 1982 gibala od 3,6 do 4,1 mio ton. V vseh letih smo del proizvodnje tudi izvozili (od 210 do 359 tisoč ton), medtem ko se je uvoz končnih izdelkov gibal med 853 in 1.031 tisoč tonami. Potrošnja končnih izdel-

kov je v tem obdobju znašala od 4,2 do 4,9 mio ton. Dejanske potrebe uporabnikov so večje od potrošnje (v letu 1982 naj bi dejanske potrebe znašale približno 6 mio ton); razlika med proizvodnjo in potrebami domačih uporabnikov se je v preteklih letih pokrivala z uvozom, kar pa je sedaj vedno težje.

Iskra je v letu 1982 potrošila 22 tisoč ton izdelkov črne metalurgije, kar znaša približno 0,5% od celotne jugoslovanske potrošnje (pri nekaterih izdelkih je Iskrin delež bistveno večji — elmag trakovi 27,2%, dinamo pločevina in trakovi 23,7%). Iskrin delež v skupni jugoslovanski potrošnji je si-

Proizvodnja in potrošnja izdelkov črne metalurgije v SFRJ v obdobju 1978—1982

k povečanju izvoza na konvertibilno območje, delno le uresničuje, saj je bil letošnji konvertibilni izvoz v prvih štirih mesecih za 21% večji od štirimesečnega konvertibilnega izvoza v lanskem letu.

Vrednost uvoženega blaga pa se je nasprotno, v primerjavi z istim obdobjem lani, znatno povečala. Uvoz v višini 1.554.780 dolarjev pomeni za 31% večji uvoz v primerjavi z istim lanskim obdobjem.

Kljub vsemu povedanemu pa so bili doseženi sorazmerno ugodni fizični pokazatelji poslovanja glede na doseganje finančnih rezultatov poslovanja semiške delovne organizacije. Celotni prihodek delovne organizacije je bil dosežen v vrednosti 1.290.375.017 dinarjev in so tako letni plan celotnega prihodka uresnili že v višini 38%. Materialni stroški so bili realizirani v višini 773.266.352 dinarjev, kar pomeni uresničitev planiranih materialnih stroškov v višini 37%.

Tako je znašal povprečni mesečni netto OD na zaposlenega 19.237 dinarjev in se je gibal v skladu s planom.

Ne glede na doseženi finančni rezultat v prvih štirih mesecih letošnjega leta pa se je vseeno potrebno zavedati, da prihaja do nadaljnega zaostrovanja pogojev gospodarjenja. Zato so v tem smislu v Semiču tudi izdelali program ukrepov, ki jih nalaga stabilizacijsko obnašanje, ti ukrepi pa naj bi prispevali, da bi se v semiški delovni organizaciji lažje in uspešneje prilagodili novim pogojem gospodarjenja.

D.Ž.

cer relativno majhen, vendar pa so izdelki črne metalurgije za Iskro zelo pomembni, saj se pojavljajo v skoraj vseh njenih izdelkih.

Kot vsi jugoslovanski potrošniki izdelkov črne metalurgije se tudi Iskra v zadnjih letih srečuje z vedno večjimi težavami pri oskrbi z izdelki črne metalurgije (pomanjkanje izdelkov, slabša oziroma neustrezna kvaliteta le-teh, zahteve proizvajalcev po devizni participaciji, skupnem izvozu in sovlaganji).

Ti problemi in težave so posledica splošnega ekonomskega položaja proizvajalcev in predelovalcev jekla, ki ga je mogoče opredeliti z naslednjimi dejstvi in ugotovitvami:

1. neustrezen pristop k razvoju in financiranju domače črne metalurgije v povojnih letih

2. hitrejša rast predelovalnih kapacitet glede na surovinsko bazo, ki je bazirala na relativno nizki ceni uvoženega jekla (3. uvozna odvisnost proizvajalcev in predelovalcev jekla, ki so prisiljeni za pokrivanje svojih deviznih potreb del proizvodnje tudi izvažati, zaradi česar je pomanjkanje končnih izdelkov na domačem trgu še večje

4. neustrezna cenovna politika. Sedanje razmere v domači črni metalurgiji so rezultat vrste vzrokov, na katere proizvajalci, predelovalci in potrošniki proizvodov črne metalurgije ne morejo bistveneje vplivati in bo za izboljšanje sedanjega stanja potrebna pomoč in angažiranost celotne družbe. Zato tudi v bližnji prihodnosti ni mogoče pričakovati boljše preskrbe z izdelki črne metalurgije.

Ana Železnik
Marjeta Vozel

Lojzetu Cotiču v slovo

Nikakor ne moremo doumeti Lojze, da si nas zapustil, saj je bila ta kruta resnica o tvoji nesreči tako nepričakovana in absurda. In, kadar človek začuti, da je za vedno odšel eden najbližnjih sodelavcev in prijatelj, se vpraša: človeštvo, najbolj osnovno, zakaj tako plemenitega človeka vzame neusmiljena smrt in se vpraša, do kod se ta pusta praznina med nami.

Lojze, spominjamo se tvojega prihoda v ISKRO Avtoelektriko med nas, leta 1963; torej smo polnih 21 let delili srečne in manj srečne trenutke. V tem času si prešel pot od priučenega delavca, preko urejevalca in predelavca do izmenskega vodje na liniji pokrova v tovarni malih zaganjalnikov. Na delovnem mestu si bil cenjen in spoštovan kot dober tovariš in prijatelj. Vedno si znal vsakemu priskočiti na pomoč, mu pomagati in svetovati, kadar je bila potreba.

Kot Iskraš se nisi omejeval le na redno delo v tovarni, temveč si se intenzivno vključeval tudi v športno dejavnost kolektiva. Najprej smo te občudovali kot dobrega nogometaša, v zadnjem času pa kot odličnega balinarja, saj je predvsem tvoja zasluga, da si s tovariši iz ekipe Avtoelektrike dosegel na letošnjih športnih igrah SOZD ISKRA tu v Novi Gorici tretje mesto. Žal je prav z balinanjem povezana tvoja tragična usoda...

Lojze, knjiga enega življenja je tako končana. Vendar mnogo prezgodaj, da bi jo zaprli. Zato jo bomo nosili v naših srcih, vedno ba odprta na tvojem delovnem mestu, iz nje bo vel še naprej ponos, da smo delili življenje s tako plemenitim človekom, kakršen si bil ti Lojze.

Tvoji družini, ženi in hčerki izrekamo naše iskreno sožalje. Sodelavke in sodelavci tovarne malih zaganjalnikov

Likovno Društvo "Grupa 69" dodjeljuje Priznanje

LIKOVNA SEKCIJA ISKRA KRANJ

Za dugogodišnji aktivan rad
i značajan doprinos
u postignutim uspjesima Društva
te razvoju amaterskog likovnog
stvaralaštva

U Zagrebu, 16. v 1984. godine

Predsjednik
Milan Knežević - Etnika

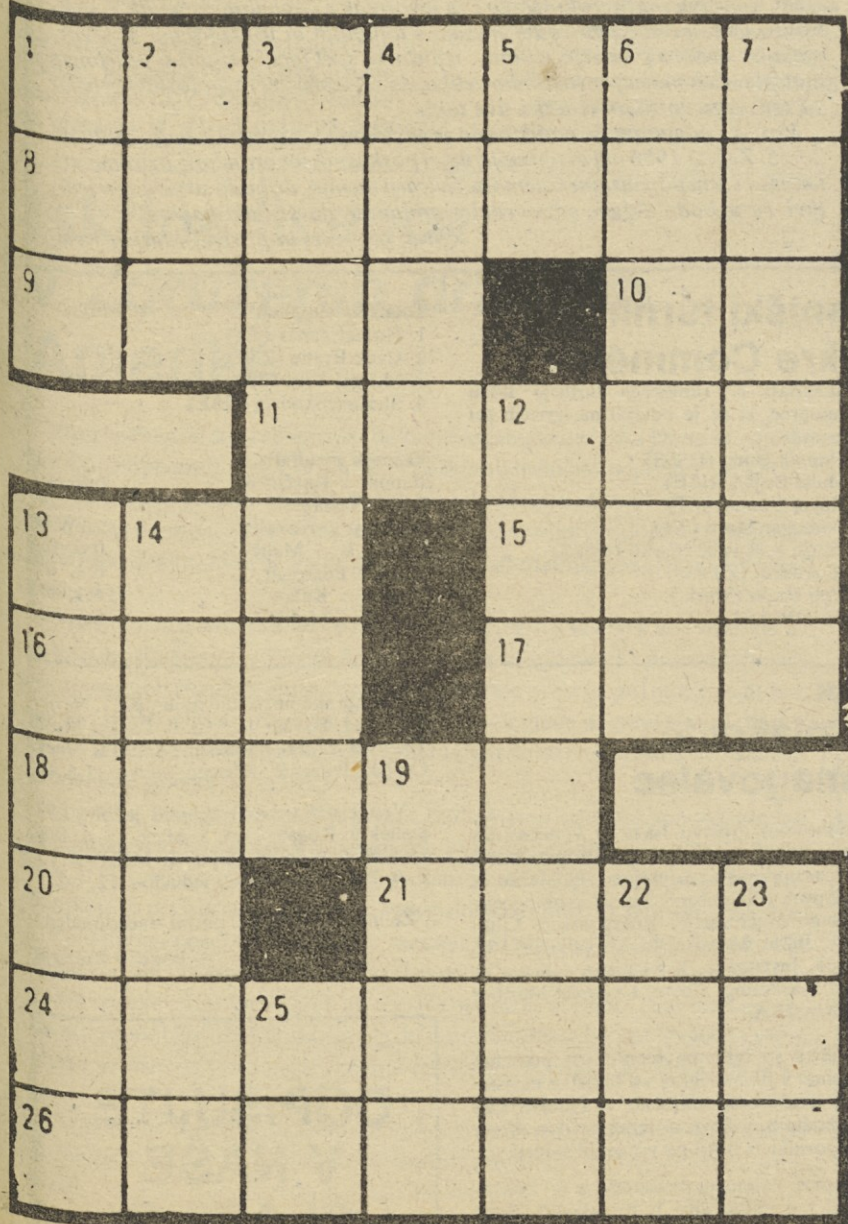
Priznanje se dodjeljuje u povodu 15. obljetnice osnivanja
Likovnog društva "Grupa 69"
i njegovog neprekidnog i uspješnog djelovanja
1969 - 1984.

Križanka za razvedrilo

VODORAVNO: 1. tron, 8. stalni
odjemalec, 9. tur, 10. Tone Pavček,
11. ime našega kritika, esejista in
dramaturga Kermaunerja, 13. kra-
tica Organske kemične industrije iz
Zagreba, 15. otok v otočju Aru pri
Novi Gvineji, 16. tekočina v rastli-
nah, 17. estonski estradni pevec, Grigor,
18. posebno stanje zamaknenosti,
podobno hipnozi, 20. avtomobilska
oznaka za Rijeko, 21. strokovnjak

za etiko, 24. odstavek, 26. dedna
masa, skupek vseh genov organi-
zma.

NAVPIČNO: 1. medmet tišine, tiho,
2. kratka za Radio-televizija, 3. lju-
bezensko in spolno izživiljanje, 4.
ime italijanske atletinje Simeoni, 5.
Tomislav Neralić, 6. osmi del oboda
kroga, 7. spodrsrlaj, pomota, 12.
priprava za reguliranje jakosti ali na-
petosti električnega toka, 13. voja-
ški tabor, 14. španske bikoborbe,
19. čista teža blaga, čista plača, 22.
ime TV napovedovalke Korošceve,
23. apopleksija 25. oznaka za ke-
mično prvino kositer, stannum.

Podelitev priznanj

LIKOVNO DRUŠTVO „GRUPA 69“
NAŠIM LIKOVNIKOM

Med številnimi priznanji, ki jih je
društvo Iskrinih likovnikov prejelo do-
slej, je tudi nedavno priznanje na 6.
majskem salonu naive v Zagrebu. Kot
je znano, je društvo likovnikov Iskre
zelo aktivno. Združuje številne Iskraše,
ki se ljubiteljsko ukvarjajo z likovno
umetnostjo (slikanje, kiparstvo, grafi-
ka).

Značilnost društva je tudi v tem, da
pogosto razstavlja dela svojih članov
tako v Iskrinih organizacijah združe-
nega dela samih, kot tudi na samostoj-
nih razstavah v galerijah in razstavnih
prostorih širom Slovenije.

Z najnovejšim priznanjem društvu
na 6. majskem salonu naivcev v Za-
grebu je prejel še pomembno priznanje
predsednik društva Jože Volarič –
kipar naivec, ki je za svojo razstav-
ljeno plastiko »Moja mladost«
prejel najvišjo oceno žirije za najboljše raz-
stavljeno kiparsko delo.

Posebno priznanje za slikarstvo na
omenjenem salonu pa je prejela tudi
slikarka Zlata Volarič, zaposlena v
Iskrini srednji šoli.

Na tem salonu naive v Zagrebu se je
zbralo več kot 100 naših umetnikov
naive s svojimi deli, med njimi kar 36
kiparjev. Mak

Aleksander Marodić: DNEVI IZDAJE

Aleksander Marodić, hrvaški pisa-
telj, ki stalno živi v Ljubljani, je sloven-
skemu širšemu občinstvu zlasti znan kot
uspešen pisec originalnih televizijskih
nadaljevanj, spomnimo se samo nje-
gove televizijske serije pod naslovom
»Naša krajevna skupnost«.

Njegov življenjepis nam na kratko
pove, da je bil rojen pred štiriinšestde-
setimi leti v Zagrebu, da je dokončal
tehniško šolo vojne mornarice v Boki
Kotorski, da je po kapitulaciji Jugosla-
vije zbežal v Beograd, kjer so ga areti-
rali Nemci in ga odpeljali na prisilno o-
delo v Berlin, da je bil od osvoboditve
pa tja do 1951. leta novinar in da se je
potem začel ukvarjati z literaturo ter da
od 1955. leta stalno živi in dela v Slove-
niji kot samostojni pisatelj. Doslej se je
ukvarjal pretežno z dramskim pisanjem
– pisal je odrske, lutkovne, radijske
in televizijske igre ter nadaljevanke.
Sicer pa njegov dosedanj opus ni niti
tako majhen: obsega več kot tristo ob-
javljenih del, nekatere njegove radijske
in televizijske igre pa so predvajali tudi
na sporedih več evropskih držav. S
prozo se je doslej manj ukvarjal, saj je
objavil doslej samo nekaj krajših pove-
sti za otroke.

»Dnevi izdaje«
pa so njegov prvi
roman, v katerem se je lotil za naše
pojme dokaj nenavadne in skoraj eks-
kluzivne tematike. Gre namreč za
izredno dramatičen, zelo na dialogu
sloneč zapis in opis enajstih dni kratke
in tragične aprilske vojne 1941. leta, ko
je stara Jugoslavija tako naglo in skoraj
brez boja kapitulirala pred Hitlerjevimi
izdajalskim napadom. Teh enajst kapi-
tulantskih dni je Marodić postavil v
okolje kraljevske jugoslovanske mor-
narice, v kateri je pač kot tehnik služil
in zelo nazorno, plastično pa tudi nena-
vadno popisal usodo ljudi in ladij v ti-
stih žalostnih, usodnih dneh, ko je tudi
jugoslovansko vojno ladjevje zaradi iz-

ISKRA – glasilo delovnega ko-
lektiva SOZD Iskra – Industrija za
elektroniko, telekomunikacije, elek-
tromehaniko, avtomatiko in ele-
mente – Ljubljana

– Glavni urednik: Pavle Gantar,
pomočnik glavnega urednika: Miloš
Pavlica, odgovorni urednik: Dušan
Željznov, tehnični urednik: Janko
Colnar, novinar: Mara Ovsenik.

– Ureja uredniški odbor: Alojz
Boc (Kibernetika), Špela Dittich
(Avtomatika), Lado Drobež (Iskra
Commerce), Stane Fleischman (Ši-
roka potrošnja), Milan Krapež
(IEZE), Kazimir Mohar (Telemati-
ka), Marko Rakušček (Avtotelekti-
ka) – Izhaja tedensko – Rokopisov
ne vračamo.

– Naslov: Ljubljana Trg revolucije
3, tel.: 213-213, int.: 34-95 do
34-98 – Tisk: Časopisno-tiskarsko
podjetje PRAVICA-DNEVNIK,
Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za infor-
macije IS SRS je glasilo oproščeno
plačila temeljnega davka od pro-
meta proizvodov.

Iskrini likovni umetniki so res aktivni. To dokazujejo razstave širom naše domovine, kjer naši umetniki dobivajo tudi vrsto priznanj za svoja dela. Tokrat so, kot že nekaj let doslej, pripravili razstavo v Poslovni stolpnici Iskre ob dnevu borca in dnevu Iskre. Razstavo, ki so jo odprli 30. junija si je doslej ogledalo že mnogo Iskrašev in žanje veliko zanimanje še naprej. Tako so tudi naši umetniki na svojstven pa lep način prispevali, da bi bila naša praznika še lepša.

IZŽREBANI NAGRAJENCI

Za praznično nagradno
križanko ob dnevu borca in
dnevu Iskre, smo do roka
prejeli 376 rešitev križanke.

Razpisane nagrade je žreb
namenil naslednjim reševal-
cem:

nagrado 800 din prejme:
Alenka Kek, Avtomatika,
TOZD Trzinje, Ljubljana,
Stegne 16 b

2 nagradi po 500 din prejme-
ta:

Sonja Magdič, Ljubljana, Ob
žici 3

Ana Golob, Kranj, Cesta 1.
maja 3

5 nagrad po 200 din prejme-
jo:

Irena Tkalcich, Ljubljana,
Šmartinska 28

Ivanka Osenčič, Bled, Pre-
šernova 39

Lidija Pivčević, Iskra Com-
merce, TOZD Zunanja trgo-

vina,
Irena Končina, Domžale,
Kamniška 12

Andreja Rupnik, Škofja
Loka, Podlubnik 159

Izžrebanim iskreno česti-
tamo, nagrade pa jim bomo
poslali po pošti.

dajstva med poveljujočimi vrhovi mor-
narice padlo skoraj nepoškodovano v
roke okupatorjem.

Poleg odličnega poznavanja okolja,
tehnike in mornariških spretnosti nam
je Marodić v svojem romanu prikazal
tudi vrsto mornariških častnikov in
mornarjev ter skozi njihove situacije,
dialoge, razmišljanja in dogodivščine,
čeprav le skozi en sam izsek, vendar ne-
kako celovito predstavil in orisal
vzdušje in tragiko tistih kratkih, enaj-
stih vojniških dni aprila
1941, ko je, kot pravimo, kraljevsko
Jugoslavijo tako nanaglo vzel vrag.

Sama pripoved, liki, dramatičen polo-
žaj in samo dogajanje pa nam skozi
umetniško, napeto pripoved, brez
fraz in zgodovinskega doziranja živo in
nazorno kažejo tudi na vzroke in bi-
stvene značilnosti, zakaj je tako naglo
kapitulirala Jugoslavija ne samo na
kopnem, temveč tudi na morju. Tako
nam »Dnevi izdaje«
približujejo nena-
vadno jasno in nazorno čas izpred do-
brhih štirih desetletij, ki se nikakor ne
sme več ponoviti.

Marodićev roman »Dnevi izdaje«
je izdala založba Borec v prevodu Janeza
Mušiča in opremi Mirana Moharja.
D.Ž.

SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana

razpisuje

posebno obliko pospešenega izobraževanja za izpopolnjevanje strokovne izobrazbe po programu:

6. ZUNANJETRGOVINSKA ŠOLA V ISKRI
v času od 5. 2. do 26. 4. 1985

Pospešeno strokovno izpopolnjevanje je namenjeno delavcem, ki jih Iskra usmerja na odgovornejša dela in naloge na področju mednarodnega poslovanja Iskre.

VSEBINA:

Program je sestavljen iz izbranih splošnih in posebnih tem, ki celovito pokrivajo področje mednarodnega ekonomskega poslovanja organizacije združenega dela. Nova specifična in interdisciplinarna znanja, ki jih terjata zunanjetrgovinsko poslovanje Iskre in mednarodno okolje izhajajo iz teoretičnih osnov in so močno naravnana na aktualna vprašanja družbeno-ekonomske in poslovne prakse s končnim poudarkom na Iskrini problematiki mednarodnega poslovanja.

POGOJI ZA VPIS:

Za vpis v program strokovnega izpopolnjevanja se lahko prijavi vsak, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- je zaposlen v Iskri vsaj 2 leti
- ima dokončano višjo ali visoko šolo tehnične, ekonomske, pravne ali izjemoma tudi druge smeri
- obvlada aktivno enega od svetovnih jezikov
- je star (praviloma) do 35 let

Kandidati, ki niso oproščeni opravljanja posebnega strokovnega izpita za delo pri zunanjetrgovinskih poslih, morajo izpit, ki je eden od pogojev za ZT registracijo, opraviti do pričetka 6. zunanjetrgovinske šole v Iskri.

Temeljni seminar za zunanjetrgovinsko poslovanje, oziroma za pripravo kandidotov za opravljanje posebnega strokovnega izpita bo od 24. 9. do 6. 10. 1984 v Portorožu.

Izpitni roki v letu 1984 bodo v oktobru in decembru pri Gospodarski zbornici Slovenije.

ORGANIZACIJA:

Skupne oblike andragoškega dela bodo organizirane celodnevno 6 dni v tednu. Kandidate opozarjamo, da si prilagodijo obveznosti v zasebnem življenju na nadpovprečno obremenitev v času šolanja. Obiskovanje šole bo redna delovna obveznost.

V okviru priprav na šolanje bomo organizirali tudi temeljna predavanja o izbranih ekonomskih temah v obliki uvajalnega seminarja, ki bo potekal ob petkih in sobotah izven delovnega časa v mesecih november in december 1984 ter delno v mesecu januarju 1985.

Udeleženci, ki bodo vse obveznosti iz programa uspešno opravili, bodo prejeli spričevalo o uspešno končanem šolanju in bodo imeli prednost pri razporejanju na zahtevnejša in odgovornejša dela in naloge v zunanjetrgovinski dejavnosti Iskre.

NOSILCI PROGRAMA:

Ekonomska fakulteta „Boris Kidrič“, Ljubljana; SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana.

VODJA PROGRAMA:

mag. Mitja Tavčar, dipl. ing.

STROKOVNI KOORDINATOR PROGRAMA:

dr. Vekoslav Potočnik

ČAS IN KRAJ:

S programom strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli 5. 2. 1985 ob 8. v hotelu Transturist, Škofja Loka. Zaključek programa šolanja predvidevamo 26. 4. 1985 ob 14.

PRIJAVE:

Izpolnjene prijavnice z dokazili o izobrazbi in opisom dosedanjih delovnih izkušenj naj TOZD, oz. DSSS pošljejo najkasneje do 15. 9. 1984 na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3/XI.

Posebej prosimo, da upoštevate razpisni rok, ker bomo pričeli s pripravami kandidotov za šolanje že v septembru 1984 (ZI registracija, dopolnilni tečaji tujih jezikov, uvajalni seminar).

Podrobnejše informacije o vpisnih pogojih, organizaciji, izvedbi in vsebini programa lahko dobite na tel. št.: 061/222-212.

Dodeljevanje stanovanj

V dejansko hierarhičnem sistemu, ob sestavljanju številnih samoupravnih splošnih aktov, nastajajo ti akti tako, da se zberejo sekretarji in včasih še pravniki iz delovnih organizacij, ki se dogovorijo za enotna merila pri sestavljanju SOS o reševanju stanovanjskih problemov.

Ti skličejo enake delavce iz temeljnih organizacij na posvetovanje o sestavi takih aktov, ki naj veljajo za delavce v temeljnih organizacijah.

Na tak način so vsi ti akti v bistvu skoraj enaki.

Glede vrednotenja delovne dobe določajo, da se ob vrednotenju višje točkuje delovna doba, prebita v tisti temeljni organizaciji, kjer delavec vložil prošnjo za rešitev svojega stanovanjskega problema, od tiste dobe, ki jo je poprej prebil v kaki drugi organizaciji.

Razlog za to je bil, da »starejši« delavci v ta sklad že dolga leta združujejo sredstva, drugi so pa pravkar prišli in naj zaradi delovne dobe malo »počakajo«.

Ustavno sodišče Jugoslavije je presekalo tako prakso in doslej najmanj 30-krat odločilo, da je treba vso delovno dobo vrednotiti enako, kjerkoli je že nastala, če je vpisana v delovni knjižici.

Pri tem sta se za enako vrednotenje izjavila tudi svet Zveze sindikatov Jugoslavije in Zvezni komite za zakonodajo. Delovna doba se v vseh drugih primerih enako vrednoti (dopust, upokožitev itd.) torej jo je tudi pri dodeljevanju stanovanj treba enako vrednotiti.

Dalje sodi stanovanje v osnovne pogoje za delavčev storilnost in ustvarjalnost in ni prav, da bi jo vrednotili v organizaciji, kjer je vložil prošnjo, npr. s po 10 točkami, iz drugih organizacij, kjer je delavec delal poprej, pa le npr. s po 5 točkami za leto.

Tako neenako vrednotenje nasprotuje določbam iz 1. odst. 17. člena, 1. odst. 32. člena in 2. odst. 19. člena ustave SFRJ. Pri

vrednotenju mora priti do izraza načelo vzajemnosti in solidarnosti, sredstva se pa nabirajo navadno iz tekočega, ali morda še iz prejšnjega leta, torej dolžina delovne dobe v organizaciji, kjer je vložena prošnja, ni bistveno pomembna.

Glede na vsebino teh samoupravnih splošnih aktov, ki še določajo različno in neenako vrednotenje delovne dobe, bo treba te akte (seveda z referendumom) čim prej spremeniti. Do spremembe pa naj komisije, ki pregledujejo prošnje in določajo za posamezni kriterij število točk, vso delovno dobo enako vrednotijo.

Če bodo komisije takoj pričele z enakim vrednotenjem, ne bo potreb po ustavnem sporu.

Tako enotno in enako vrednotenje velja seveda za vse primere, kjer odločbe še niso izdane, četudi so prošnje že ovrednotene, in za vse primere, kjer nezadovoljen delavec vložil ugovor, ali pritožbo na odločbo, s katero mu je dodelitev zavrnjena, ker z vrednotenjem delovne dobe po dveh kriterijih ne dosega pravice do dodelitve stanovanja, ali je »padel« bolj proti koncu prednostne liste.

Lojze Cafuta

V Matkovem kotu

V triglavskem pogorju so tri izrazite ledeniške doline: Krma, Kot in Vrata — delo drsečih ledenikov v pradavnini. Na enak način so nastale Robanov kot, Logarska dolina in Matkov kot v zgornji Savinjski dolini. Logarsko dolino obišče veliko število domačin in tujih turistov, da ne omenjamo planincev, ki jim je Logarska dolina izhodišče za na vrhove Savinjskih Alp.

O Matkovem kotu smo do sedaj vedeli le toliko, da se nahaja nekako vzporedno z Logarsko in da je na koncu nekakšen škaf. Se-

deminštrideset planincev iz DO Iskre iz Kranja je torej prvič izvedlo turo v Matkov kot. Avtobus nas je odložil ob gostišču sester Logar, nakar smo zavili na desno v ozko so-tesko, po kateri drvi potok Jezera. Dolina Matkovega kota je dolga osem kilometrov, ki jih mimogrede prehodiš. Skoraj do konca vodi lepa gozdna pot; markirana pa je prav do Škafa.

Škaf je zelo zanimiva igra narave in vredna ogleda. Po lijakastem žlebu previsne stene Hudega praska pada sneg globoko v prepad in se nabira v nekaj deset metrov visok kup. Ko se spomladi topi sneg v višje ležečem pobočju, teče voda po istem lijaku kot sneg. Glede na to, da je stena previnsna, se voda v zraku razprši in pada na strnjen sneg, ki ga počasi dolbe vso pomlad. Na začetku poletja prodre do konca. Takrat je Škaf za nekaj deset metrov globok in izoblikovan v mogočen lijak. Da pa je zares, tudi po zunanji strani podoben škafu, je poskrbela neposredna bližina polkrožnih sten. Med obodom Škafa in steno je možen tudi prehod. Edina nevarnost je hoja po robu Škafa, saj bi padec v njegovo globino pomenil lahko tudi smrt. Manj korajžne planince smo navezali na vrh, da so si tudi oni ogledali to čudo narave.

Vračali smo se po isti poti. Ob njej je bilo videti več rastišč lepega čevljevca (Cypripedium calceolus), ki je pri nas zelo redek in zaščitenež od 1922. leta. Matkov kot je zares še ves prvobiten in poln naravnih lepot. Marsikdo bo še šel tja, s to razliko, da bo še koga vzel s seboj, ki te dolino še ni videl.

Za zaključek ture smo se zapeljali še do Rinke. Nekaj se jih je odločilo, da gredo še na Okrešelj, ki je oddaljen slabo uro. Za ostale pa je bilo dovolj, da so si ogledali slap Rinke, sicer je bilo lepota za en dan kar preveč.

Tu naj bi tudi jaz končal z mislijo in željo, da bomo Matkov kot in Škaf še obiskali. Kaj nam torej pomeni še en srčno preživeti dan? To je nagrada minulega tedna in stimulacija za naslednji!

Edvard Erzetič

Iz tujega strokovnega tiska

Most čez Kanal

Vodilno zasebno francosko konstrukcijsko in gradbeno podjetje Bouygues je začelo uresničevati študijo o gradnji 35 km dolgega mostu za cestno in železniško povezavo Anglije s Francijo prek Rokavskega preliva. Študija temelji na že izdelanem projektu podjetja, kjer je bila prvotno predvidena samo cestna povezava z investicijo 35 milijard francoskih frankov. Pred dvema letoma izdelan projekt je sedaj težji za 5 milijard, če pa bi dodali še železniško povezavo, bi investicija narasla na 45 do 48 milijard francoskih frankov. Zanimivo je, da je francoska firma Bouygues sama izdelala celoten načrt povezave. Financiral Times London.

Proizvodnja orodnih strojev

Na 13. razstavi orodnih strojev in naprav, ki je potekala od 22. do 29. maja v Parizu, ni bilo optimističnih napovedi za oživiljanje tovrstne francoske industrije. Kljub državnim pomočim za razvojni program francoska industrija vedno bolj nazaduje. Lani je znašala proizvodnja 4,3 milijarde francoskih frankov namesto načrtovanih 4,8 milijarde frankov in tudi letošnja v višini 5,9 milijarde ne bo dosežena. Načrtovani cilj doseči podyojitev proizvodnje v treh letih sploh ne bo dosežen in se vedno bolj oddalja. Število zaposlenih v tej panogi je sedaj 15 tisoč, nasproti 17.500 pred dvema letoma in 27 tisoč leta 1975. Pred desetimi leti je bila Francija peti največji proizvajalec orodnih strojev na svetu, danes se nahaja na devetem mestu za Švico in jo bo kmalu prehitela celo Romunija. Dobre dosežke so napravili Francozi z numerično krmiljenimi orodnimi stroji, vendar je prednost japonskih proizvajalcev očitna. Le Monde Paris.

Varnostne norme za avtomobile

Avtomobili z motorjem in pogonom na zadnjih kolesih povzročajo praviloma mnogo več škode in pa poškodb, kot avtomobili s pogonom in motorjem na prednjih kolesih. To je rezultat analize evropskega centra za raziskave prometnih nesreč v Münchnu. Center je izbral sedem vozil, šest japonske proizvodnje in enega zahodnonemške. Vsa vozila so pri 37 km na uro udarila v steno. Ker imajo vozila spredaj povečini tanko pločevino, so osebe v obliki lutk doživele nepopravljive poškodbe, v najboljšem primeru zlomljene noge, če so sploh preživele. Mnogo bolj je bilo pri zahodnonemškem avtomobilu, ki je imel spredaj zaščitni profil. Rezultati teh poskusov bodo podrobno objavljeni jeseni. Že sedaj je jasno, da so vsa japonska vozila bila tako poškodovana, da se jih ne bi izplačalo več popravljati. Samo zahodnonemško vozilo — če verjamemo temu poročilu — ni bila toalka. Po mnenju nekaterih tiči prav tod razlika med zahodnonemškimi in japonskimi vozili, ker so zahodnonemški grajeni bolj robustno in zato tudi dražji od japonskih.

Strupeni zrak v avtomobilih

Dva do trikrat bolj strupen je zrak v vozilih s pokvarjenimi sestavnimi deli v primerjavi z zrakom na mestnih pločnikih. Strupe sestavljajo ogljikov monoksid in dušik, tak je rezultat ADAC poskusov. Voznik se mnogo bolj zastruplja pri vožnji v mestu. Medtem ko je na avtomobilskih cestah dušika za polovico več kot v mestu, je nižji delež ogljikovega monoksida za polovico, ogljikovega dioksida pa celo za dve petini.

Krvne analize pri 53 poskusnih voznikih so dokazale, da ni bojazni za normalne voznike, nasprotno pa so zelo prizadeti taksisti in tisti, ki se stalno vozijo v mestnem prometu.

Energija valov

Po štiriletnih razvojnih delih in številnih modelnih testih, ki so se izkazali za izredno uspešne, se je odločilo norveško podjetje Kvaerner Brug A.S. iz Osla za gradnjo električne centrale, ki bo izkoriščala gibanje morskih valov. Gradnja prototipa z nazivom »Multiresonant Oscillating Water Column« se bo začela letos poleti pred norveško obalo.

V strmo kamnito obalo bodo Norvežani razstrelili steno, napravili luknjo in vanjo zacementirali poskusno napravo s številnimi merilniki. Najprej bodo merili energijo, nato pa bodo do naslednjega leta instalirali še turbino, generator in kontrolne enote. Na temelju dosedanjih izračunov naj bi imela centrala moč 400 kW.

Tovornjak na vodik

Švicarski inštitut za raziskavo reaktorjev EIR že preizkuša prvo vozilo na svetu, ki ne onesnažuje okolja. Gre za tovornjak s pogonom na vodik. Z elektrolizo vode pridobljeni vodik mešajo s toluolom in uskladiščijo. V tovornjaku se vodik s pomočjo toplote izpušnika spet loči in izgori v posebnem motorju. Celotna naprava je tako velika, da zavzame ves razpoložljivi prostor 17 tonskega vozila in je težka dve toni.

Vozila s pogonom na vodik bodo predvidoma v prometu v letih 2.000 do 2.015. Že leta 1986 naj bi opremili deset poskusnih tovornjakov, oziroma avtobusov s tem pogonskim sistemom. Švicarji menijo, da bodo stroški sprejemljivi, če se bodo države odpovedale carinam in davščinam na vodik.

Zbral, prevedel in priredil Marjan Kralj

Na Olševo in Prisojnik

Ker so pred nami kolektivni dopusti, obveščamo planince, da bo Planinska sekcija DO ISKRA Kranj priredila v začetku avgusta dva izleta, in sicer v soboto 4. 8. na Olševo, v soboto 11. 8. pa po Hanzovi poti na Prisojnik.

V soboto, 4. 8. bo odhod avtobusa izpred hotela Creina ob 6. uri, peljal pa bo do Sv. Duha nad Solčavo. Od tu bomo šli mimo Potočke Zijalke (ogled jame) na vrh 1929 m visoke Olševe (2,5 ure). Sestopili bomo čez Gladki vrh do Zg. Osolnika, kjer nas bo čakal avtobus. Cena prevoza bo 250 din. Za vodstvo bosta poskrbela vodnika I. Kloar in E. Erzetič. Ker tura ni posebno naporna, je potrebna običajna planinska oprema.

Prijave in vplačila sprejemajo: M. Šparovec (2239) in Kloar (2486) za področje Labor ter. F. Ješe in J. Trilar (2434) za področje Savske loke do srede, 1. avgusta.

V soboto, 11. 8. se bomo z avtobusom, ki bo imel odhod ob 5. uri izpred hotela Creina, peljali do Koče na Gozdu. Od tu bomo krenili čez korito Suhe Pišnice in se po Hanzovi »zavihteli« čez severno ostenje na vrh 2547 m visokega Prisojnika. Sestopili bomo po normalni smeri na Vršič. Dobro štiri ure dolga tura s sneženimi »vložki« je zahtevna, zato je cepin obvezen del opreme. Tokrat bodo v pomoč trije vodniki: J. in M. Šparovec ter M. Čelik. Cena prevoza bo 150 din.

Prijave in vplačila sprejema Volga Pajk iz tajništva DO ERO, tel. 2822 do srede 8. avgusta.

Planinski SREČNO!

Časopisne novice

Lek je dobil nedavno v Zagrebu srebrno plaketo INOVA 84, ki jo podeljuje Zveza izumiteljev iz Zagreba in to za celoten nastop, oziroma predstavitev na sejmu inovacij in tehničnih izboljšav. Na sejmu je tozid Invest servis predstavil injekcijsko pakirno linijo, ki sodi med najsodobnejše na svetu.

Stroj je plod domačega znanja. Izdelali so ga v Leku v sodelovanju z inštitutom Jožef Stefan, ki je opremil linijo z računalniškim vodenjem, Iskro Avtomatiko, tozid Orodja, tovarno Titan iz Kamnika, pri sami izdelavi pa je sodeloval tudi zasebni obrtnik Franc Končan iz Domžal. Dnevnik.

Prav te dni je začela obratovati s polno močjo reverzibilna hidroelektrarna (RHE) Obrovac. (Reverzibilna elektrarna črpa v nočnem času vodo v višje ležečo akumulacijo, podnevi pa obratuje kot običajna hidroelektrarna).

Gradnja elektrarne Obrovac je prva takšne vrste na Hrvaškem, je pa zaradi nekatere posebnosti prva taka na svetu. Veliko bo pomenila za nerazvito obrovsko in graško občino. »Elektroprivreda« Dalmacije je vložila v hidroelektrarno 11 milijard dinarjev. Zanimivo je, da je centrala povezana z 8.200 m dolgim tunelom skozi Velebit. Na gradbišču je delalo ta čas 2.000 delavcev. Centrala je dosežek domačega znanja, z opremo je sodelovala tudi naša Iskra. Narodni list, Zadar.

Beogradske IT novine so objavile članek o robotizaciji industrije v Sloveniji. Pri naporih za razvijanje tega programa je omenjena tudi Iskrina tovarna Mehanotehnika (???) in Center za elektrooptiko z laserskimi napravami. Na koncu članka so zapisali tudi tole: »Na posvetovanju na Brdu pri Kranju so se predstavniki 40 delovnih organizacij iz Slovenije dogovorili, da bodo oddvojili del svoje akumulacije za razvoj avtomatizirane proizvodnje. Slovenski proizvajalci so se tudi odločili, da bodo na jesenskem sejmu »Sodobna elektronika« v Ljubljani prikazali vse, kar sodi na področje robotike in naprav za krmiljenje strojev.«

Beogradska Narodna armija je natisnila razgovor z rezervnim kapetanom I. razreda in elektromehanikom v delovni organizaciji Iskra—Kibernetika Milađom Zupanom, starim 35 let. Milan Zupan je vodja izmene na tekočem traku v tozdu Števcu. Do nedavnega je bil predsednik delavskega sveta, sedaj pa je podpredsednik, komunist in zelo aktiven v družbeno—političnih organizacijah. V JLA je bil najprej v šoli rezervnih oficirjev v Bileci, nato pa na stažiranju v Sarajevu. Na vprašanje, kako samoupravljajo v podjetju, je Milan Zupan odgovoril, da je sindikat najaktivnejša organizacija. Prek njega obravnavajo vsa vprašanja. Biti delavec—samoupravljalec pomeni tudi prevzeti odgovornost, npr. z letošnjo resolucijo je bilo predvideno povečanje osebnih dohodkov za 25%, toda plače še niso poskočile. Vse je odvisno od rezultatov našega poslovanja.

»Malo gospodarstvo na Iskrin način« je naslov članka, ki ga je objavila titograjska Pobjeda. V članku je tudi podatek, da samo DO Iskra—Kibernetika sodeluje s 300 kooperanti, ki navijajo razne tuljave, izdelujejo plastične dele in drugo. Po besedah Martina Leskovarja, direktorja nabave Iskre — Kibernetike in dobrega poznavalca takšnega načina sodelovanja, kooperacija z zasebniki povsem ustreza za industrijske namene. Prek obrtniške zadruge dobivajo kooperanti potrebne reprodukcijski material in sredstva za delo, zajamčeni pa so jim tudi osebni dohodki. Del kooperantov posluje na principu dela na domu. Sozd Iskra je dobila na preteklem sejmu malega gospodarstva v Kranju zlato medaljo za široko in organizirano kooperacijo z zasebnimi in družbenimi sektorjem.

Zbral in uredil Marjan Kralj

Antonu Štublarju v slovo

Korak mimoidočega po cesti, ki si jo tolikokrat prehodil, se nemo ustavi. Pogled na zastavo je neizbežen. Črna je plapolala, toda mi vemo, ne bo ga več.

Dragi Tone!

Kadar ugasne življenje, se šele sprašujemo, kaj je življenje in kaj je smrt. Takrat se vselej zavemo tudi svojega obstoja in pomena. Takrat dobi življenje veliko vrednost. Vendar je človek že od rojstva zapisan smrti. To je cena življenja. Če se ne bi rodili, ne bi umrli.

Ko je tragično ugasnilo tvoje življenje nismo mogli verjeti, da je to res. Ne moremo opisati trenutkov žalosti ob spoznanju, da je ugasnilo tvoje mlado življenje, ki je bilo polno upov in načrtov za prihodnost. Ne moremo verjeti, toda stroj, ki si ga vsako jutro pognal, stoji. Njegova tišina nam potiska v zavest kruto resnico. Tvoje delovno mesto je prazno, ni te več med nami.

Izguba tebe je boleče odjeknila v vsem kolektivu, ki si ga imel rad. Najbolj pa je prizadelo nas, tvoje sodelavce v oddelku, saj smo bili kot ena družina. Med delavci si bil priljubljen, saj si jim s svojim delom, kot vzdrževalec strojev vedno priskočil na pomoč, kadar so to potrebovali.

Zapustil si starše, brata in sestre, zapustil si svoje najdražje, ki so toliko pričakovali od tebe.

Vsi se, dragi Tone, s solznimi očmi zadnjikrat poslavljamo od tebe. Poslednjič se ti zahvalujemo za ves trud, ki si ga vložil in namenil kolektivu.

V tolažbo pa nam ostaja tvoj nepozaben spomin. Počival boš v tej predragi domači belokranjski zemlji, ki si jo neizmerno ljubil.

Vsem domačin, v imenu celotnega kolektiva Iskre Semič, izrekamo najiskrenejše sožalje.

Sodelavci Iskre Semič

Teniški turnir

Iskre Commerce

Rezultati 1. Teniškega turnirja Iskre Commerce, ki se je odvijal na igriščih pri Dobrovi:

1. Slapnik Boris (DSSS)
2. Malič Bojan (IISE)
3. Kalan Tomaž (ZT)
4. Podlogar Mare (ZT)
- od 5. do 8. Kavčič Marko (DSSS)
- Bele Andrej (ZT)
- Kokalj Rado (Mark.)
- Kavčič Blaž (ZT)

ŠAH

Stojaković zmagovalec

Šahovsko društvo Iskra je v počastitev dneva borca organiziralo prvo odprto hitropotezno prvenstvo Ljubljane. Udeležilo se ga je prek 100 šahistov. Turnir so omogočile delovne organizacije: Energoinvest Ljubljana, Julon, Metalka, Elektroprojekt, Pletenina, Instalacije, Kovinastroj Grosuplje, PKB Marketing, Slovin, Cevovod Maribor in Dom JLA.

Šahisti so bili razvrščeni v tri jakostne skupine: v prvi so igrali vsi šahisti z mojstrskim naslovom, vključno z rmojstrskim kandidatom, v drugi so igrali prvo in drugo kategorijni, v tretji pa vsi ostali šahisti.

V prvi, najmočnejši skupini je bil končni vrstni red najboljših: 1. Stojaković (Zgb) 14,5 točk, 2. Zečević (Zgb.) 14, 3. Steiner (Lj), Zupe (MB) in Zorman (Lj), 13,5, 6.-8. Mohr, Mufić in Kostadinov 13, 9.-12. Samovojška, Mazi, Slak, Konvalinka itd.

Tolazična skupina:

1. Humar Janez (ZT)
2. Cvek Brane (ZT)
3. Murgel Vito (ZT)
4. Stržinar Andrej (IISE)

Važnejši rezultati:

Slapnik :	Kavčič M.	6:0, 6:1
Bele :	Kalan	2:9
Podlogar :	Kokalj	W.O.
Kavčič B. :	Malič	0:6, 0:6
Malič :	Podlogar	6:4, 6:2
Slapnik :	Kalan	6:1, 6:2
Slapnik :	Malič	6:1, 9:7

V drugi skupini so bili najboljši: 1. Navinšek 16, 2. Bavčar 15,5, 3.-4. Pavlin, Musić 13,5, Ilić 12,5 6. Saradjen 12, 7.-11. Jack, Cerjak, Ivanović, Rijavec, Slejko 11,5 itd.

Vrstni red v tretji skupini je bil: 1.-2. Kohek in Rogale 15,5, 3. Micić 15, 4. Blas 13,5 5.-6. Branko Čopić in Mišković 13, 7.-9. Petrić, Lazarević, Suhadolc 12, itd.

Želimo, da bi turnir postal tradicionalen.

Bogdan Brezigar

DOPISUJTE V NAŠE GLASILO